RIEC-LIEC

Jaarverslag 2015

Inhoud

1. Voorwoord 4

2. De RIEC's en het LIEC 8
2.1 De Taken 8
2.2 Prioriteiten 9

3. Regionale activiteiten en resultaten per RIEC 10
3.1 RIEC Amsterdam-Amstelland 10
3.2 RIEC Den Haag 16
3.3 RIEC Limburg 22
3.4 RIEC Midden-Nederland 28
3.5 RIEC Noord-Holland 34
3.6 RIEC Noord-Nederland 40
3.7 RIEC Oost-Brabant 46
3.8 RIEC Oost-Nederland 52
3.9 RIEC Rotterdam 58
3.10 RIEC Zeeland - West-Brabant 64
3.11 Trends en ontwikkelingen over 2015 70

4. Landelijke activiteiten en resultaten 72
4.1 Het LIEC 72
4.2 Landelijke trajecten 72
4.3 Thematische aanpak 74
4.4 Ondersteunen 76
4.5 Internationaal 77
4.6 Doorkijk naar 2016 78

1

Voorwoord

Voor u ligt de schriftelijke weergave van de inspanningen die verschillende overheidsdiensten in 2015 in het samenwerkingsverband van de 10 Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) en het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC) gezamenlijk hebben ondernomen om georganiseerde criminaliteit te bestrijden en te voorkomen.

Uit de resultaten blijkt dat de integrale aanpak zich verder ontwikkelt. Een landelijk gecoördineerde integrale aanpak Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) met een stevige lokale basis in RIEC/LIEC-verband heeft inmiddels een solide en door alle partners gewaardeerde vorm verworven. Dankzij de bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyses (B-CBA's) is het integrale zicht op de ondermijnende werking van georganiseerde criminaliteit substantieel aangescherpt. En alhoewel de opgenomen cijfers zich als gevolg van verschillen in regionale registratie niet eenduidig laten totaliseren, is er duidelijk een positieve trend waarneembaar in het aantal interventies dat in de RIEC-samenwerking werd vormgegeven. De positieve ontwikkeling laat onverlet dat verdere aandacht voor het nut van de integrale aanpak noodzakelijk blijft. Nog niet overal is de integrale aanpak voldoende bekend. Ook leidt de toenemende aandacht voor de integrale aanpak ertoe dat de diverse trajecten die worden ingezet niet altijd voldoende onderlinge samenhang hebben.

De aanpak heeft een sterke binding met lokale en regionale problemen. Dat blijkt uit het feit dat de activiteiten zich primair richten op lokaal gesignaleerde criminaliteitsvormen (zoals fraude, vakantieparken en spyshops). Daarnaast is relatief veel aandacht besteed aan het casusgericht en met expertise ondersteunen van gemeenten en provincies, o.a. door het uitdragen van best practices die op diverse niveaus in het openbaar bestuur (burgemeesters, commissarissen der koning, managementteams en medewerkers) toepasbaar zijn. Via landelijke thematische bijeenkomsten voor bestuurders worden lokale aanpakken op elkaar afgestemd en vormen burgemeesters steeds meer één front tegen de georganiseerde misdaad.
Ook de landelijke thema's OMG's, illegale hennepteelt en mensenhandel) staan stevig op de kaart. Omdat misdaad niet mag lonen, is er in dit verband ook stevig geïnvesteerd in de versterking van het integraal ontnemen van crimineel vermogen. Concrete resultaten hiervan zullen naar het zich laat aanzien het komende jaar zichtbaar worden.

‘Verstevigen integraal ontnemen crimineel vermogen’

De samenwerking van overheidspartijen binnen RIEC/LIEC-verband is in 2015 een nieuwe fase ingegaan en vraagt om een doorontwikkeling van de door de RIEC's en het LIEC geleverde ondersteuning. In meerdere regio's is met het oog hierop een doorontwikkelingstraject van de ondersteunende RIEC-bureaus gestart. Landelijk wordt dit door de hoofden van de RIEC's vormgegeven door het visietraject 2020. Deze gezamenlijke beweging zorgt voor een verdere professionalisering van het concern van de RIEC's en het LIEC en zal naar verwachting daardoor leiden tot een nog betere (ondersteuning van de) integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit en het daaruit voortvloeiende ondermijnende effect. Ook hier geldt: samen sterk!

Mede namens de hoofden van de RIEC's wens ik u veel leesplezier met het doornemen van dit jaarverslag.

Dhr. mr. drs. K.C. Schuurman,
Hoofd LIEC

‘Verdere professionalisering RIEC-LIEC concern’

2

De RIEC's en het LIEC

Diverse onderdelen van de Nederlandse overheid, zoals politie, OM, gemeenten en de Belastingdienst, werken samen om georganiseerde criminaliteit en haar ondermijnende effect te voorkomen en te bestrijden. Op basis van het adagium "Integraal, tenzij..." wordt een werkwijze nagestreefd waarbij de strafrechtelijke, fiscale en bestuurlijke aanpakken hand in hand gaan. Deze samenwerking krijgt structureel en landelijk vorm in de samenwerkingsverbanden van de 10 RIEC's en het LIEC. De basis voor deze samenwerking vormt het landelijk vastgestelde 'Convenant ten behoeve van Bestuurlijke en Geïntegreerde Aanpak Georganiseerde Criminaliteit, Bestrijding Handhavingsknelpunten en Bevordering Integriteitsbeoordelingen'.

2.1 De Taken

De RIEC's en het LIEC zien het als hun gedeelde missie de convenantpartners in staat te stellen tot en te ondersteunen bij de geïntegreerde en bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Dat doen de RIEC's concreet door te fungeren als informatieknooppunt, het opstellen van integrale handhavingsadviezen en het projectmatig afstemmen van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en fiscale interventies. Daarnaast ondersteunen de RIEC's gemeenten casusgericht en met expertise, bijvoorbeeld bij het toepassen van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob).

Het LIEC zorgt voor de verbinding tussen de RIEC's en de landelijke partners. Vanuit haar landelijke positie signaleert en inventariseert het LIEC ontwikkelingen op het terrein van de ondermijning die in RIEC-verband of bij partners worden waargenomen. Bij regio-overstijgende criminaliteitsproblemen, bijvoorbeeld op het gebied van OMG's en georganiseerde hennepcriminaliteit, draagt het LIEC bij aan een gecoördineerde landelijke aanpak binnen het RIEC/LIEC-bestel. Verder ondersteunt het LIEC de RIEC's onder meer met expertise op het gebied van privacy en communicatie en het leveren van een ICT-infrastructuur. Het LIEC ontsluit opgedane kennis en adviseert op basis hiervan betrokken partijen.

2.2 Prioriteiten

De RIEC’s verrichten hun werkzaamheden binnen de landelijk geprioriteerde thema’s, zoals vastgelegd in de Veiligheidsagenda 2015 – 2018 en het Nationaal Dreigingsbeeld (NDB). De landelijke thema’s zijn: toepassing van Bibob, georganiseerde hennepteelt, witwassen/vastgoed en mensenhandel en –smokkel. Anderzijds ligt de aandacht op de regionaal, door het gezag benoemde prioriteiten, zoals de aanpak van misstanden in de prostitutiesector en OMG’s. Deze regionale prioriteiten zijn zogenoemde door de stuurgroepen van de RIEC’s benoemde en vastgestelde ‘handhavingsknelpunten’ en regionale thema’s, denk bij de laatsten aan bijvoorbeeld milieucriminaliteit.

3

Regionale activiteiten en resultaten per RIEC

Ieder RIEC heeft een eigen regionaal jaarverslag opgesteld, dat is vastgesteld door de stuurgroepen in elke regio. Het RIEC Oost-Brabant en het RIEC Zeeland West-Brabant hebben een gezamenlijk jaarverslag ingediend met daarbij twee separate tabellen met de cijfermatige resultaten. In de beknopte samenvattingen zijn deze jaarverslagen waar mogelijk gesplitst maar bevatten grotendeels dezelfde passages.
Hierna volgt per RIEC een samenvatting van deze jaarverslagen over 2015.

3.1 RIEC Amsterdam-Amstelland

Het RIEC
Aan het samenwerkingsverband van het RIEC Amsterdam Amstelland (AA) nemen deel: 6 (van de 6) gemeenten, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Toeslagen[1], Douane en Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD)), Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), politie eenheid Amsterdam, Koninklijke Marechaussee (KMar), OM, waaronder het arrondissementsparket Amsterdam, Landelijk Parket (LP) en Functioneel Parket (FP), Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) en provincie Noord-Holland. De strategische sturing van het RIEC AA ligt bij de Regionale Stuurgroep. De Tactische Stuurgroep bestaat uit een ambtelijke afvaardiging van dezelfde partnerorganisaties die in de Regionale Stuurgroep zitting hebben.

Het RIEC AA is georganiseerd als netwerk vanuit de genoemde partnerorganisaties. Het wordt in de regio Amsterdam-Amstelland gedragen door een tiental clusters waarin specialisten van verschillende partnerorganisaties elkaar treffen in integrale werkgroepen. Het Integraal Overleg Ondermijning adviseert en ondersteunt de werkgroepen en behandelt die signalen, subjecten of fenomenen die niet in één van de themawerkgroepen passen. De uitvoering

[1] Deze onderdelen van de Belastingdienst zijn in 2016 samengegaan in het dienstonderdeel Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen. In 2015 is Belastingdienst Toeslagen toegetreden tot het LIEC/RIEC-bestel en levert zelf de benodigde informatie op basis van de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen (AWIR) en zo nodig participeert Belastingdienst Toeslagen zelf bij casussen.

van een casus wordt teruggelegd bij de werkgroepen of, als dat niet past, in een op dat moment te vormen Integraal Casus Overleg (ICO). Het RIEC-bureau organiseerde twee keer een minisymposium. Er werd vier keer een nieuwsbrief uitgebracht.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC AA 8 fte's.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Georganiseerde hennepteelt;
- Witwassen;
- Bestrijden van handhavingsknelpunten;
- Bibob;
- OMG's;
- Misstanden prostitutie;
- 1012 (Misstanden binnen het centrumgebied van Amsterdam);
- Woonfraude;
- Malafide horeca;
- Spyshops.

Inhoudelijke focusactiviteiten

B-CBA

In 2014 leverde het RIEC AA de eerste B-CBA op. In 2016 wordt opnieuw een B-CBA uitgevoerd. In 2015 is binnen de Tactische Stuurgroep een aantal thema's voor de B-CBA verkend.

Hennepscan

In juni 2015 stemde de Regionale Stuurgroep in met het uitvoeren van een hennepscan in de Amstelland-gemeenten. De aard en omvang van georganiseerde hennepteelt wordt in kaart gebracht, alsmede knooppunten, locaties en personen en bedrijven (inclusief netwerken/verbanden) die (vermoedelijk) handelen in strijd met wet- en regelgeving op het terrein van vastgoed en hennep.
De focus van deze scan ligt op grootschaligheid en brandveiligheid. De voorbereidingen voor de scan startten in de tweede helft van 2015. Zo is er een definitief onderzoeksvoorstel opgesteld, is er een plan van aanpak opgeleverd en zijn de eerste onderzoeksvragen geformuleerd.

Bibob

In de Amstelland-gemeenten worden meer en meer thema's getoetst via de Wet Bibob. Zo is de gemeente Ouder-Amstel gestart met het vergroten van het toepassingsbereik van het Bibob-beleid met Wabo-vergunningen en subsidies. Binnen het RIEC AA is een expertclub Bibob actief. De leden komen regelmatig bijeen en wisselen kennis en best practices uit. Het coördinatiebureau Bibob van de gemeente Amsterdam fungeert als regionaal expertisecentrum.

Bestuurlijke weerbaarheid

Het RIEC AA deelde handreikingen met gemeenteambtenaren over de toepassing van Bibob in relatie tot vastgoed, aanpak van illegale gokzuilen, aanpak van prostitutie vanuit woningen, aanpak van mensenhandel en hennep. In juni 2015 organiseerden het RIEC-programmabureau, politie, gemeenten en de Belastingdienst samen met enkele private partijen een succesvolle voorlichtingsbijeenkomst voor een groep ondernemers in de Amstelland-gemeenten die risico loopt slachtoffer te worden van oplichting. Aanleiding vormde een lopend onderzoek van de politie waarin oplichtingspraktijken naar voren kwamen. Het doel van de voorlichtingsbijeenkomst was het opwerpen van barrières: voorkomen van (meer) slachtoffers en het vestigen van de aandacht op het melden van eventuele misstanden. De burgemeester opende de bijeenkomst en duidde het belang van de bijeenkomst.

Daarnaast organiseerde het RIEC-programmabureau in 2015 twee keer een training over het thema bewustzijn (signalen van ondermijnende criminaliteit) voor gemeenteambtenaren.

Patsers, spookburgers en windhappers

Op verzoek van het RIEC-programmabureau is onderzoek verricht naar patsers, spookburgers en windhappers. Het onderzoek wees onder meer uit dat, in tegenstelling tot de berichtgeving in de media, geen van de drie groepen persé crimineel gedrag vertonen (uitgezonderd de inschrijfverplichting die spookburgers overtreden). Aanbevelingen liggen in de sfeer van het doen van meer onderzoek naar de kenmerken, het aangaan van zowel publieke als private samenwerking en het accepteren van een lange termijnfocus (bron: Grimmerink, I. 'Schaduwbestaan in de spotlight' - 2015).

Integraal afpakken
Het integraal afpakken van onterecht verkregen vermogen kreeg in 2015 vorm onder leiding van een coördinator. Het belangrijkste resultaat is dat in een relatief korte tijd een haalbare ICT-aanpak is geformuleerd, geaccordeerd en gestart. Daarbij is aansluiting gevonden bij Informatie-uitwisseling Crimineel en Onverklaarbaar Vermogen van het samenwerkingsverband ICOV maar ook het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). In oktober heeft ICOV de gebiedsscan opgeleverd aan de Belastingdienst ten behoeve van een inhoudelijke behandeling in de werkgroep witwassen. De afpakcoördinatoren van de RIEC-partners hebben de mogelijkheden besproken tot het oppakken van potentiële signalen en bekeken hoe de onderlinge informatie-uitwisseling tussen partners op het gebied van afpakken beter kan. Overige activiteiten die zijn opgepakt, zijn onder meer de inzet van de 'afpak-app', (bestaande) afpak-opleidingen voor RIEC-analisten en het opzetten van overlegvormen op het onderwerp afpakken.

Doorontwikkeling RIEC AA
Het RIEC AA werkte de afgelopen twee jaar veel op verschillende losse thema's en incidentele casuïstiek. In 2014 gaf de Regionale Stuurgroep aan dat er meer focus diende te komen op integraliteit en strategische planning. In 2015 is een ontwikkeling ingezet naar het kiezen voor een aantal grote integrale projecten: afgebakende gebieden waarbinnen diverse thema's worden gebundeld en waarbij waar mogelijk ruimte is voor een publiek-private samenwerking. In 2015 is gestart met twee integrale projecten.

Casus RIEC Amsterdam-Amstelland
Spyshops zijn spionagewinkels die technische middelen, software en diensten leveren op het gebied van onder meer beveiligen, bewaken, track and trace en anti-afluisteren.

Om meer zicht te krijgen op (illegale) activiteiten van spyshops is dit in het kader van het RIEC in 2013 benoemd als handhavingsknelpunt. De leden van de werkgroep van dit handhavingsknelpunt leverden twee analyses op. Deze analyses wijzen uit dat de onderzochte Amsterdamse spyshops direct betrokken zijn bij diverse misstanden en (zware) criminaliteit. Dit blijkt ook uit de praktijk: de politie trof de afgelopen jaren bij invallen in spyshop Amsterdam onder meer jammers (verboden stoorzenders) aan.

De Amsterdamse situatie omtrent spyshops lijkt niet af te wijken van het landelijk beeld, zo blijkt uit een media analyse in 2015 van het RIEC-programmabureau. Denk aan onder meer een dodelijke schietpartij in Huizen van een man die een leidinggevende functie had bij spyshops. Ook bleek dat aangeschafte producten bij spyshops in andere regio's (onder andere peilbakens en afgeschermde gsm's) zijn gebruikt bij zware vormen van criminaliteit, waaronder bij liquidaties.

De analyses die de leden van het handhavingsknelpunt opleverden, wijzen ook uit dat de huidige (lokale) juridische mogelijkheden ontoereikend zijn om te komen tot een effectieve (preventieve) aanpak van spyshops. De RIEC AA-partners (politie, gemeente en Belastingdienst) stelden daarom in 2015 een bestuurlijk signaal op inzake spyshops. Ook lokaal blijven de RIEC-partners actief inspelen op ontwikkelingen binnen de spyshopbranche. Zo verkent de gemeente Amsterdam een vergunningplicht voor spyshops. Nieuwe spyshops kunnen rekenen op de onverdeelde aandacht van de RIEC-partners.

In de zomer van 2015 leidde berichtgeving in de media over illegale activiteiten van spyshops tot kamervragen aan de Minister van Veiligheid en Justitie (VenJ). De RIEC AA-partners leverden input voor de beantwoording hiervan.

‘Effectieve aanpak spyshops’

Cijfers RIEC Amsterdam-Amstelland

Resultaten - 2015- RIEC Amsterdam-Amstelland				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	-	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	-	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	-	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	-	
		e. andere interventies (o.a. APV)	-	
		Totaal interventies		Zie uitleg punt 1
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		116
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	3	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	3	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	-	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	2	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	4	
		f. andere reden	-	
		g. Totaal		12
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	7	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	0	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	2	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		107	
	C. Totaal			116

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	35	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	2	
		c. Witwassen/vastgoed:	30	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	53	
		waaronder OMG:	5	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	275	
		Totale omvang in euro		€ 1.800.000
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	27	
		Totale omvang in euro		€ 30.792
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	13	
		Totale omvang in euro		-
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	0	

Ad 1: Het gaat hier specifiek om het aantal en soort interventies van gemeenten naar aanleiding van casus behandeld in RIEC-verband of door RIEC AA ondersteund. Het RIEC AA ondersteunt gemeenten in beginsel niet bij de in de tabel opgenomen bestuurlijke interventies en houdt hiervan ook geen overzicht bij. Derhalve zijn voor dit onderdeel geen aantallen opgenomen.

Ad 2: Aantal ziet op OMG's, woonfraude, malafide horeca, misstanden prostitutie, 1012.

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd "Integrale Stuurploeg" genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 6a: Dit aantal omvat 223 bestuurlijke interventies in het kader van woonfraude.

Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert de Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.2 RIEC Den Haag

Het RIEC

In het samenwerkingsverband van het RIEC Den Haag (DH) participeren 28 (van de 28) gemeenten, politie eenheid Den Haag, OM, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Douane en FIOD), Inspectie SZW, IND en KMar en Provincie Zuid-Holland.

De Stuurgroep RIEC DH is belast met het periodiek vaststellen van de strategische thema's, handhavingsknelpunten, het beheer van het RIEC en het vaststellen van de jaarstukken. Op casusniveau zijn interventie-overlegteams actief, zowel op het niveau van de regio als op het niveau van de gemeente en/of het district.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC DH 15 fte's.
In 2015 zijn de overlegstructuren en interne organisatie van het bureau RIEC DH herzien met als beoogd resultaat een 'RIEC Den Haag 2.0'.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Bedrijventerreinen;
- Cashconverters, gruthokkers en heling;
- Detailhandel (op basis van risicoanalyse) Den Haag;
- Financiering, sponsoring van sportclubs;
- Horeca, hieronder vallen exploitatie van speelautomaten en internetgokken vanuit horecagelegenheden;
- OMG's;
- Overslag en logistieke processen;
- Prostitutie;
- Verzameladressen;
- Windhappers;
- Witwassen;
- Woonwagencentra;
- Winkelgebied Schilderswijk Noord en Oost, Den Haag.

Inhoudelijke focusactiviteiten

Analyse sleutelplaatsen

Na de zomer 2014 is gestart met een analyse van de zogenoemde 11 sleutelplaatsen, die zijn geselecteerd op basis van het tactisch criminaliteitsbeeld van de politie eenheid Den Haag. Deze sleutelplaatsen zijn gekozen, omdat zij onder meer een functie hebben als pleegplaats, ontmoetingsplaats of faciliterend zijn binnen het netwerk van ondermijnende criminaliteit. In 2015 zijn vijf sleutelplaatsen afgerond met vijf interventie-adviezen, variërend van sluiten, integrale controle, strafrechtelijk onderzoek of 'niets doen'. Voor 2016 resteren nog twee sleutelplaatsen, waarbij het in feite om één casus gaat omdat de subjecten en objecten onderling met elkaar zijn verbonden.

Haags Economisch Interventie Team

Door bepaalde detailhandel, horeca, prostitutie en winkelgebieden als handhavingsknelpunten te benoemen, kunnen de medewerkers van het Haags Economisch Interventie Team (HEIT) op grond van het RIEC-convenant informatie met elkaar delen. Het HEIT bestaat uit vertegenwoordigers van politie, Belastingdienst, gemeente Den Haag en Inspectie SZW. Het team houdt zich ook bezig met het aanpakken van onder andere belasting- en uitkeringsfraude, illegale tewerkstelling en overtreding van de Wet op het minimumloon.

OMG's

Op basis van een integrale en multidisciplinaire aanpak zijn in 2015 drie clubhuizen gesloten, is de komst van één clubhuis voorkomen en is tegen één clubhuis een procedure gestart. In 2015 kwam er

‘Sluiting 3 clubhuizen OMG’s’

‘Overslag & logistieke processen als handhavingsknelpunt’

één clubhuis bij, die tot dan binnen de eenheid niet actief was.
Op basis van vermoedens van ‘ondergrondse’ clubhuizen/horecagelegenheden is eind 2015 een Bibob-onderzoek gestart naar drie horecagelegenheden.
Tevens is van één lid van een OMG geconstateerd dat hij in overheidsdienst werkzaam is. De betreffende burgemeester is hierover geïnformeerd en tegen de betrokkene is een disciplinaire maatregel getroffen. Verder heeft de politie bijstand verleend aan diverse landelijke ride outs, kreeg één evenement geen vergunning en is een ander evenement niet doorgegaan na een ‘stopgesprek’ door de burgemeester.

Overslag en logistieke processen (Project Integere Greenports)
Locaties waar overslag en logistieke processen plaatsvinden lopen het risico in aanraking te komen met criminele handelingen. De ‘Greenports’ zijn hiervan een voorbeeld. Om te toetsen of er ook daadwerkelijk ondermijnende activiteiten in de Greenports plaatsvinden heeft de Stuurgroep RIEC DH ‘Overslag & logistieke processen’ als handhavingsknelpunt aangewezen om de opbouw van de gewenste integrale informatiepositie mogelijk te maken. In dit kader werken politie, OM, Belastingdienst, Douane, FIOD en de betrokken gemeenten samen. Met het verkregen inzicht en afhankelijk van de ernst en omvang van zich eventueel voordoende vormen van ondermijnende criminaliteit, kunnen gezamenlijk strategieën worden ontwikkeld voor een geïntegreerde aanpak van illegale c.q. ongewenste situaties.

Winkelgebied Schilderswijk Noord en Oost, gemeente Den Haag
Het winkelgebied Schilderswijk Noord en Oost in Den Haag is enige tijd terug als handhavingsknelpunt aangewezen, omdat het ernstige vermoeden bestond dat in dit gebied diverse vormen van ondermijnende criminaliteit plaatsvonden. De aanwijzing van dit gebied als handhavingsknelpunt maakte het voor de RIEC-partners mogelijk op basis van het RIEC-convenant informatie uit te wisselen, analyses te maken en een interventie-rapport op te stellen. Dit rapport is ter kennis gebracht van de Haagse Driehoek en de signalen zijn met de partners besproken, nader onderzocht en waar nodig opgepakt. Voor dit doel voerde eerdergenoemd HEIT controles uit, waarvan de resultaten – voor zover relevant – de basis vormden voor strafrechtelijk onderzoek.

Afpakken
Belangrijk onderdeel binnen de aanpak van ondermijning is afpakken. Hieronder wordt niet alleen verstaan het afpakken van crimineel verkregen vermogen, maar ook afpakken in bredere zin. Denk hierbij aan het sluiten van panden, die daardoor niet meer kunnen worden gebruikt voor de productie van drugs. Of aan het intrekken van een vergunning, zodat het eenvoudig witwassen van geld via een horecagelegenheid wordt tegengegaan. In 2015 zijn landelijk incidentele middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de versterking van afpakken. Een financieel expert en een projectleider samenwerking ketenaanpak werkten voor dit doel gedurende de periode april - december 2015 tijdelijk vanuit de politie bij het RIEC DH.
RIEC DH organiseerde het afgelopen jaar diverse activiteiten ter bevordering van de integrale samenwerking op het gebied van overheidsbreed afpakken. Daartoe zijn diverse goed bezochte bijeenkomsten met RIEC-partners en -medewerkers georganiseerd. Deze bijeenkomsten stonden in het teken van bewustwording, uitwisseling van kennis en ervaring en het versterken van de onderlinge samenwerking.

Casus RIEC Den Haag

De KMar heeft begin 2015 een casus over mensensmokkel bij het RIEC DH ingebracht. Integraal was deze casus een succes omdat de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie, en Mensenhandel (AVIM), Belastingdienst, OM, gemeente en de KMar bij de casus waren betrokken en een effectieve bijdrage konden leveren.

Aanleiding was een groot mensensmokkelonderzoek onder leiding van het LP. Naar aanleiding daarvan zijn een Syrische man uit Noord-Holland en een van oorsprong Irakese reisbureauhouder uit Den Haag als verdachten van mensensmokkel, witwassen en identiteitsfraude aangemerkt. Uit onderzoek kwam naar voren dat de Syrische man eind juni 2014 met een vals Brits paspoort per vliegtuig van Abu Dhabi naar Schiphol was gesmokkeld.
Zijn smokkelaar is eind 2015 veroordeeld tot een gevangenisstraf van 24 maanden. De Syriër is daarbij als getuige gehoord. In een ander smokkelincident blijkt hij mogelijk als begeleider van een groep gesmokkelde personen te zijn opgetreden. Bij de doorzoeking van zijn woning zijn gegevensdragers in beslag genomen. De Irakese reisbureauhouder is een paar maanden later in Den Haag aangehouden eveneens op verdenking van mensensmokkel. Bij de doorzoeking van zijn woning en reisbureau zijn allerhande documenten aangetroffen die in verband kunnen worden gebracht met vliegtickets, boekingen, reisdocumenten en pasfoto's. Op zijn in beslag genomen iPhone zijn belastende, mensensmokkel-gerelateerde gesprekken aangetroffen tussen onder andere hem en de man uit Noord-Holland.

Tegen de reisbureauhouder liep daarnaast nog een vordering van de Belastingdienst. De gemeente had helaas geen mogelijkheid om te interveniëren op grond van het bestemmingsplan (wonen). De politie is bezig met het opstellen van een Bestuurlijk Signaal met als doel de mogelijkheden van een bestuurlijke interventie te onderzoeken, wanneer vanuit een pand criminele activiteiten worden uitgevoerd.

Cijfers RIEC Den Haag

Resultaten - 2015- RIEC Den Haag				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	4	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	0	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	-	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	375	
		e. andere interventies (o.a. APV)	7	
		Totaal interventies		386
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		75
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	44	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	-	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	0	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	3	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	6	
		f. andere reden	22	
		g. Totaal		75
Geïntegreerde aanpak				-
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	14	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	3	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	9	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		163	
	C. Totaal			189

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	16	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	70	
		c. Witwassen/vastgoed:	46	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	104	
		waaronder OMG:	51	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	48	
		Totale omvang in euro		-
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	36	
		Totale omvang in euro		€ 130.274
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	33	
		Totale omvang in euro		-
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	79	

Ad 1: In Den Haag wordt, zoals eerder genoemd, gebruikgemaakt van het HEIT: dit flexteam werkt onder het RIEC-convenant en houdt zich bezig met integrale controles in de branches: horeca, prostitutie en risicovolle detailhandel. Het genoemde aantal van 375 interventies betreffen acties van het HEIT, de overige 11 interventies betreffen interventies in het kader van bestuurlijke ondersteuning. Het totaal bedraagt 386.

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd "Integrale Stuurploeg" genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 3b: vergunningen waarbij het RIEC DH geen ondersteuning verleent in het kader van Bibob worden niet behandeld en dus ook niet geregistreerd.

Ad 3f: Redenen zijn onder meer dat de uitkomst van het Bibob-advies van het LBB en/of het besluit van het bestuursorganen nog niet duidelijk is, of de aanvrager heeft de aanvraag teruggetrokken.

Ad 4 t/m 6: Alle casus binnen het RIEC DH worden integraal opgepakt, waarna monodisciplinaire interventies kunnen volgen.

Ad 6a: Niet in alle casus is aan het RIEC teruggekoppeld, welke bestuurlijke maatregel is getroffen. Daarnaast is het niet mogelijk om het merendeel van de bestuurlijke interventies op geld te waarderen, zoals het intrekken van een vergunning, het stopzetten van een uitkering, het weigeren van een opdracht in het kader van een aanbesteding (Bibob) etc.

Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

Ad 6c: In 2015 is door het OM ruim EUR 18,7 miljoen aan crimineel vermogen afgepakt. Om administratieve redenen is het echter nog niet mogelijk om aan te geven welk deel van dit bedrag kan worden toegerekend aan integrale RIEC-casussen.

3.3 RIEC Limburg

Het RIEC

Aan het samenwerkingsverband van het RIEC Limburg nemen deel: 33 (van de 33) Limburgse gemeenten, provincie Limburg, politie eenheid Limburg, OM, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Douane en FIOD), Inspectie SZW, KMar, en IND.

De Stuurgroep RIEC Limburg is leidend in het kader van de bestuurlijke en geïntegreerde aanpak. Het verzamelen en uitwisselen van informatie voor de gemeenten en de geïnte¬greerde aanpak is in 2015 georganiseerd met behulp van het nieuw ingerichte Informatieplein. De integrale stuurploeg stuurt op de geïntegreerde aanpak van ondermijnende criminaliteit en toetst of casus voor een geïntegreerde aanpak in aanmerking komen en de wijze waarop geïntervenieerd moet worden. De Stuurgroep RIEC Limburg heeft, afhankelijk van de gekozen prioriteiten voor elk landelijk en regionaal thema, een bestuurlijke portefeuillehouder aangewezen, een ketenregisseur/werkgroepvoorzitter benoemd en een werkgroep geformeerd. De thematische werkgroepen adviseren over gemeenschappelijke regionale afspraken en voeren deze uit.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC Limburg 17,3 fte's.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Georganiseerde hennepteelt;
- Witwassen en vastgoedfraude;
- Bestrijden van handhavingsknelpunten;
- Bibob;
- OMG's;
- Patseraanpak;
- Georganiseerde hennepteelt;
- Georganiseerde milieucriminaliteit;
- Mensenhandel;
- Prostitutie.

Inhoudelijke focusactiviteiten

OMG's

Ook in 2015 heeft de werkgroep OMG Limburg zich intensief beziggehouden met het inventariseren en monitoren van de OMG's. De werkgroep beschikt over een dagelijks actueel beeld van alle clubs en hun leden. De informatie wordt in de provincie Limburg en landelijk afgestemd en gedeeld. In voorkomende gevallen zijn ook in 2015 barrières opgeworpen tegen OMG's. Er is in 2015 verder geïnvesteerd in het optimaliseren van uniformiteit bij de Limburgse gemeenten door het op elkaar afstemmen van de APV's en eenduidigheid in handhaving. In deze werkgroep nemen zitting: de politie, het OM, de Belastingdienst, de KMar en accountmanagers van het RIEC-Limburg.

Project Onaantastbaren

Op 1 september 2015 is het themaproject 'Integraal en regionaal afgestemd plan van aanpak onaantastbaren' gestart met het RIEC Limburg als opdrachtnemer. Hiermee kan een samenhangende en daadkrachtige aanpak van deze veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek, in de gemeenten waar het zich voordoet of dreigt voor te doen, worden gefaciliteerd.

Het RIEC Limburg is opdrachtnemer van dit project, waarmee een samenhangende en daadkrachtige aanpak van deze veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek in de gemeenten, waar het zich voordoet of dreigt voor te doen, kan worden gefaciliteerd. Het project

‘Advisering bij verbreding bestuurlijke aanpak België’

heeft een doorlooptijd van twee jaar en wordt gesubsidieerd door de provincie Limburg. Het project moet uiteindelijk leiden tot een operationeel gericht plan van aanpak voor groepen personen die zich ‘onaantastbaar’ wanen. Het succesvol gebleken ‘Maastrichtse Veiligheidsoffensief aanpak onaantastbaren’ vormt het referentiekader voor het RIEC-project. In dit project staat de ‘integrale’ benadering centraal. Deze kenmerkt zich door een effectieve combinatie van preventieve, curatieve (zorg) en repressieve maatregelen. De belangrijkste partners zijn de gemeenten, de veiligheidshuizen en de politie eenheid Limburg.

Patseraanpak
Patsers etaleren onaantastbaar te zijn. Het legale inkomen van een patser leidt niet tot een vermogen waarmee ze hun opvallende levensstijl met dure auto’s en andere luxe artikelen kunnen bekostigen. Door die levensstijl, met verhulde inkomsten én met de houding van onaantastbaarheid, ondermijnen ze het gezag van de overheid. Samen met de partners legt het RIEC Limburg deze constructies bloot en wordt het vermogen vroegtijdig in beeld gebracht om er beslag op te leggen.

Internationaal
De Stuurgroep RIEC Limburg heeft besloten het ISEC-programma van en met de stad Genk (België) te continueren tot 1 januari 2017. In deze periode wordt gewerkt aan de verdere verbreding van de bestuurlijke aanpak in België. In dit project adviseren de medewerkers van het RIEC Limburg bij de ontwikkeling van bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit in de stad Genk. Het RIEC Limburg is in het kader van het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie (EU) benaderd om in maart 2016 een programmaonderdeel van een EU werkconferentie voor haar rekening te nemen. Het doel van deze conferentie is bestuurlijke aanpak breder en beter bekend te maken binnen de lidstaten van de EU. Het RIEC Limburg is ook betrokken bij een Benelux-project (casestudie) en een initiatief van de Euregio Maas-Rijn (EMR) om tot een grensoverschrijdend bestuurlijk netwerk te komen. In september 2015 gaf de Benelux-werkgroep opdracht aan de Belgische, Nederlandse en Luxemburgse delegatie een casestudie te realiseren over de bestuurlijke aanpak van OMG’s en daarbij ook samenwerking aan te gaan met Duitsland.

De Cannabiskamer
De Cannabiskamer is een samenwerkingsproject van politie, OM, Belastingdienst, Dienst Domeinen, Lokaal bestuur, Enexis en het RIEC Limburg. Het project wordt gesubsidieerd door de provincie Limburg en heeft een looptijd van 2 jaar. De innovatieve geïntegreerde aanpak van de Cannabiskamer heeft tot doel het vergroten van de pakkans van hennepplantages, sneller berechten van de telers, verbetering van de beeldvorming en de aanpak van de criminele netwerken achter hennepplantages. Zo kan de Cannabiskamer gevoelige financiële klappen uitdelen aan de hennepteler en de facilitators en volgen bestuurlijke maatregelen in een snel tempo.

Milieucriminaliteit
De portefeuille Milieucriminaliteit ligt bij de provincie Limburg. De provincie is ook verantwoordelijk convenantpartner voor de uitvoering. Met de inrichting van het Informatieplein is de rol en positie van de werkgroep veranderd. De werkgroep Milieucriminaliteit is ‘omgevormd’ tot een strategisch-tactische ‘denktank’ en de provinciale informatiecoördinator vertegenwoordigt de werkgroep in het Informatieplein.

Mensenhandel
Binnen het bredere thema mensenhandel heeft onder meer het regionale fenomeen 'Saunaclubs' een rol gespeeld binnen de inzet van het RIEC Limburg. Naar aanleiding van 'oude' signalen rondom twee saunaclubs is een groep aan de slag gegaan met dit fenomeen. Met meerdere bijeenkomsten is een duidelijker beeld van het fenomeen saunaclubs geschapen, onder meer met betrekking tot:

- de mogelijkheden die de verschillende ketenpartners hebben;
- alertheid te vergroten op personen en locaties;
- samenwerking tussen gemeenten met dezelfde problematiek te versterken.

Deze bijeenkomsten hebben geleid tot een nieuwe concept-vergunning, die meer mogelijkheden biedt voor handhaving. Landelijk is interesse voor dit fenomeen dat, tot nu toe, alleen in Limburg voorkomt.

Witwassen en vastgoedfraude
De Stuurgroep LIEC Limburg heeft in 2015 ingestemd met de vorming van een nieuwe werkgroep Witwassen en vastgoedfraude. Uitgangspunt is dat in vrijwel alle casussen van de overige werkgroepen de criminele activiteiten witwassen en vastgoedfraude worden geconstateerd. De aanpak van zowel witwassen en vastgoedfraude maakt binnen die werkgroepen deel uit van de integrale aanpak.
De nieuwe werkgroep Witwassen en vastgoedfraude is belast met het ontwikkelen van een analysemethode waarmee snel op witwassen en vastgoedfraude kan worden gereageerd.

Casus RIEC Limburg
In het kader van de geïntegreerde bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit kon men in maart 2015 in Zuid-Limburg terugkijken op een succesvolle grootschalige actie die verdeeld over een paar intensieve actiedagen plaatsvond. Begin maart doorzocht een politieteam na een zorgvuldige voorbereiding een pand in Brunssum. Aanleiding voor de actie waren signalen dat in de woning synthetische drugs geproduceerd en verhandeld zouden worden. Deze signalen boden voldoende aanknopingspunten om een geïntegreerde actie op touw te zetten.
Bij de eerste globale scan van de woning trof de politie al een koker met 14 kilo XTC aan, reden genoeg om de bewoner en zijn echtgenote ter plaatse aan te houden.

In de dagen daarna werden de woning, de bijbehorende loodsen en het terrein zelf minutieus doorzocht waarbij het Advanced Search Team (AST) van Defensie assistentie verleende. Uiteindelijk werden, deels ingegraven, een afgebroken XTC-productieplaats, 59 kilogram XTC, XTC-afval en een tabletteermachine aangetroffen. Ook een groot geldbedrag, illegaal vuurwerk, gestolen motorblokken en twee van diefstal afkomstige Harley Davidsons werden in beslag genomen. De bewoner gebruikte een naast de woning gelegen bosje op het erf voor het begraven van geld, verdovende middelen en de stempels voor de tabletteermachine.
De inzet van het AST was vanwege de uitgestrektheid van het perceel een gouden greep. Onder de woning bleek een professionele discotheek ingericht te zijn, met daarin ook 15 Harley Davidson-motoren.

Het lokaal bestuur was voorafgaand aan de actie op de hoogte gesteld en nam na het onderzoek het besluit de woning, de disco en het terrein te sluiten. De Belastingdienst legde op haar beurt een aanslag op en legde beslag op de motoren, de geluidsinstallaties van de disco, twee auto's en alle andere waardevolle goederen.

Het onderzoek op het terrein, in de woning en loodsen in samenwerking met diverse politiediensten en Defensie duurde drie dagen. Na het afsluiten van de doorzoeking legde een deurwaarder op eigen titel beslag op de goederen in de woning en de kelder, nadat hij de verdachte een aanslag had betekend. Alles wat ook maar enige waarde had, werd meegenomen. Deze zaak is een toonbeeld van samenwerking tussen de politie, de Landelijke Faciliteit Ontmanteling, Defensie, RIEC Limburg, gemeente en de Belastingdienst.

‘Vergroten pakkans hennep-plantages’

Cijfers RIEC Limburg

Resultaten - 2015- RIEC Limburg				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	269	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	219	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	12	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	315	
		e. andere interventies (o.a. APV)	58	
		Totaal interventies		873
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		544
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	686	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	8	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	27	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	7	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	7	
		f. andere reden	20	
		g. Totaal		755
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	19	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	25	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	25	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		249	
	C. Totaal			318

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	38	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	47	
		c. Witwassen/vastgoed:	0	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	134	
		waaronder OMG:	11	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	410	
		Totale omvang in euro		0
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	-	
		Totale omvang in euro		€ 672.195
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	5	
		Totale omvang in euro		€ 2.532.511
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	635	

Ad 1 t/m 3: alle 33 gemeenten in de regio Limburg kennen een lokaal overleg welke de basis vormt voor de bestuurlijke aanpak.
De gemeenten in Limburg voeren panden op die zij willen bespreken in de lokale overleggen. Het RIEC heeft in deze casus een actieve, ondersteunende rol. De behandeling van de panden in de lokale overleggen vormen de kern van bestuurlijke aanpak in de regio Limburg.
Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd "Integrale Stuurploeg" genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.
Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.4 RIEC Midden-Nederland

Het RIEC

Aan het samenwerkingsverband van het RIEC Midden-Nederland (MN) nemen deel: 41 (van de 41) gemeenten, OM, politie eenheid Midden-Nederland, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Douane, FIOD en het Anti Money Laundering Centre (AMLC)), Inspectie SZW, KMar, IND, de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht en de Financial Intelligence Unit (FIU) van de Landelijke Eenheid van de politie.

Tussen de bureaus RVS MN en RIEC MN is meer samenhang aangebracht, met behoud van de eigen identiteit van de twee bureaus. In oktober 2015 is gestart met een Regionale Integrale Stuurploeg (RIS) en is de fundering gelegd voor de Districtelijke Integrale Stuurploegen (DIS). Naar verwachting worden deze districtelijke stuurploegen in de eerste helft van 2016 operationeel.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC MN 14 fte's.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Mensenhandel en -smokkel;
- Georganiseerde hennepteelt;
- Fraude en misbruik binnen de vastgoedsector;
- Witwassen en daaraan gerelateerde vormen van financieel-economische criminaliteit;
- OMG's;
- Spilfiguren en schijnbaar onaantastbaren (persoonsgericht) aanpakken;
- Criminele infrastructuur verstoren;
- Crimineel gewin afpakken: geld, vermogen en luxegoederen.

Inhoudelijke focus activiteiten

Mensenhandel en – smokkel

Naast casuïstiek was de ambitie voor 2015 dat partners het bureau RIEC MN wisten te vinden en het RIEC MN voldoende kennis en kunde in huis had om de gemeenten lokaal te ondersteunen bij de aanpak c.q. het voorkomen van mensenhandel en -smokkel. Hiervoor is onder andere meer slagkracht georganiseerd op lokaal niveau. De portefeuillehouder mensenhandel in de Taskforce GOC is in positie gebracht. Er zijn, met ondersteuning van het RIEC MN, Fairwork[2] trainingen gegeven, gericht op het herkennen van signalen, aan gemeenteambtenaren. Diverse gemeenten zijn op verzoek lokaal ondersteund bij signalen/casuïstiek met raakvlakken op het thema mensenhandel/illegale prostitutie.

Loverboys

Er is een tactische analyse loverboys opgeleverd aan de Taskforce GOC. Samen met diverse partners is een goede start gemaakt met de opzet van een zorgtafel, een soort platform voor zorgverleners. Het RIEC MN heeft een groot netwerk opgebouwd waarin alle relevante partners op het thema vertegenwoordigd zijn. Met alle partners in dit netwerk was in 2015 veelvuldig contact. RIEC MN gaf de voorzet voor de op te stellen plannen voor 2016 en bracht de gezamenlijke ambities van alle partners samen.

[2] FairWork is een stichting die moderne slavernij in Nederland wil voorkomen en bestrijden (bron: www.fairwork.nu).

‘Ondersteunen bij aanpak mensenhandel en -smokkel’

Georganiseerde hennepteelt
Het belangrijkste resultaat in de aanpak van de georganiseerde hennepteelt in 2015 is de inwerkingtreding van het regionale hennepconvenant. Dit convenant is bedoeld om de samenwerking tussen gemeenten en private partijen te bevorderen. Het RIEC MN had hierin een aanjaagfunctie. In het verlengde hiervan is in 2015 in Midden-Nederland gestart met de pilot Hennep. Het doel van deze pilot is ervaring op te doen met het integraal delen van informatie om daarmee de georganiseerdheid van de hennepteelt effectiever aan te pakken. De ervaringen en leerpunten worden vertaald in een procesbeschrijving voor een verbeterde wijze van informatiedeling.

Verder is geïnvesteerd in het structureel aan de voorkant behandelen van het thema hennep in diverse overlegvormen en het vergroten van het bewustzijn bij partners. Hiervoor is in 2015 een sessie georganiseerd met de vertegenwoordigers van de samenwerkingspartners. In 2015 is een structureel overleg opgestart met de portefeuillehouder hennep uit de Taskforce GOC. Verder is het thema hennep een vast agendapunt geworden in de lokale overleggen met gemeenten. Het RIEC MN heeft in 2015, in samenwerking met de politie en Stedin, een grote bewustwordingsbijeenkomst gehouden. Het doel van deze bijeenkomst was om makelaars in de regio bewuster te maken van het feit dat zij onbewust een mogelijk faciliterende rol vervullen voor criminelen.

Voor de regio Midden-Nederland is tenslotte gewerkt aan een Damocles-beleid, waarin diverse voorbeelden van besluiten door gemeenten inzake dit beleid zijn opgenomen. Deze voorbeelden zijn met elkaar gedeeld en beschikbaar gesteld aan alle gemeenten.

Witwassen en integraal afpakken
In 2015 hebben de partners binnen het samenwerkingsverband van het RIEC MN 30 signalen ingebracht. Deze zijn gezamenlijk bekeken op integrale mogelijkheden om financieel/fiscaal af te pakken en/of bestuurlijke maatregelen toe te kunnen passen. In totaal zijn door het RIEC MN 18 Bibob-casussen in behandeling genomen.

Bibob
De accountmanagers van het RIEC MN hebben een aantal gemeenten geadviseerd over het opstellen van Bibob beleid en de implementatie hiervan. Dit resulteerde in een groeiend aantal gemeenten met een actief Bibob beleid. Het streven is om dit in 2016 zo veel mogelijk voort te zetten om er voor te zorgen dat nog meer gemeenten een actief Bibob beleid hanteren. In samenwerking met de Bibob Academie zijn meerdaagse Bibob trainingen verzorgd over de diverse toepassingsmogelijkheden van Bibob, welke goed zijn bezocht en in 2016 een vervolg zullen krijgen.

Privacy
Het RIEC MN vervulde ook in 2015 een belangrijke rol bij het bewaken van de privacyregels. Met betrekking tot de privacy borging bij partners wordt opgemerkt dat eind 2015 het privacy protocol behorende bij het RIEC-convenant door landelijke partners is vastgesteld. De implementatie van het protocol zal in 2016 verder vorm krijgen. Het RIEC MN zal haar partners hierbij ondersteunen.

B-CBA's, ondermijningsbeelden en onderzoeken
In 2015 is een B-CBA opgeleverd en is de basis gelegd voor het product 'ondermijningsbeeld'. Het ondermijningsbeeld is een nieuw product dat inzicht biedt in georganiseerde ondermijnende criminaliteit, inclusief de mogelijkheden voor een effectieve bestrijding daarvan. Het ondermijningsbeeld wordt (vooralsnog) opgesteld per gemeente. In 2015 hebben twee gemeenten het RIEC MN opdracht gegeven om in 2016 een ondermijningsbeeld op te stellen. Er wordt naar gestreefd om ook voor de overige gemeenten die dat willen, een ondermijningsbeeld op te leveren in 2016 en 2017.

Verder zijn onderzoeken en/of activiteiten verricht in het kader van inzicht in mogelijke uitbuiting en de doorontwikkeling van persoonsgerichte aanpak van zware criminelen in de regio Midden-Nederland.

OMG's
Met gemeenten zijn gesprekken gevoerd over de aanpak van de problematiek en zijn signaal- en preweegdocumenten opgesteld. Capaciteitsproblematiek was één van de oorzaken van het niet snel tot stand komen van een doorontwikkeling van de projectmatige aanpak van OMG's in Midden-Nederland. Operationele activiteiten die noodzakelijk waren, zijn wel steeds uitgevoerd.
Na de zomer in 2015 zijn er weer voorstellen gedaan voor de

‘Groei aantal gemeenten met actief Bibob beleid’

doorontwikkeling van de projectmatige aanpak van OMG’s. Het zwaartepunt ligt op de lokale aanpak en er wordt een persoonsgerichte aanpak ingezet als zich hier ook kansen voordoen voor een concreet vervolg.

Schijnbaar onaantastbaren
Op initiatief van de Taskforce GOC Midden-Nederland is in 2014 een aanpak ontwikkeld op de groepen die zich onaantastbaar wanen. Te denken valt aan specifiek benoemde netwerken en groeperingen. Om het principe “Integraal, tenzij ...“ maximaal te kunnen benutten, is de aanpak in 2015 verder uitgebouwd naar een meer integrale. Enkele integrale onderzoeken die in 2014 zijn gestart, kregen in 2015 vervolg.

Bestuurlijke weerbaarheid
De toename in vragen om ondersteuning door het RIEC MN in casussen/onderzoeken, waar het bestuur een groot aandeel in had, geeft aan dat zij actief werken aan de bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit. Daarnaast wordt steeds meer ingezet op het opbouwen van eigen kennis, zodat het bestuur meer zelfredzaam wordt. Gemeenten nemen tevens in toenemende mate de bestuurlijke en integrale aanpak als doelstelling op in de eigen integrale veiligheidsplannen.
In het najaar 2015 vond in het kader van bewustwording de goed bezochte bestuursconferentie ‘Moed moet in de aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit’ plaats, waaraan het RIEC MN een bijdrage leverde.

Casus RIEC Midden-Nederland
Eind september 2015 vond een grote, integrale controle plaats in een horecagelegenheid in een gemeente in Midden-Nederland. Aan deze actie hebben de gemeente, politie, brandweer, Belastingdienst, Douane en het RIEC MN deelgenomen.

Aanleiding was de door een ander RIEC aan het RIEC MN verstrekte informatie dat de horecagelegenheid mogelijk als broedplaats dient voor ondermijnende criminele activiteiten. Bijzonder was dat er op het moment van de actie ook een Bibob-onderzoek liep naar de eigenaren van de club voor een vergunningaanvraag. Het RIEC MN verleende ondersteuning bij het Bibob-onderzoek. Het tegenhouden en verstoren van mogelijke criminele ondermijnende activiteiten in en rondom de gelegenheid werd door betrokken partners als gezamenlijke prioriteit benoemd. Verder zouden de uitkomsten van de actie ook meegenomen kunnen worden bij de beslissing op de lopende vergunningaanvraag.

De actie is gezamenlijk voorbereid, waarbij de veiligheid van het publiek en de deelnemers aan de actie prioriteit één was. De actie verliep zonder problemen en was een groot succes. De opbrengst van de actie
was onder andere de inbeslagname van een wapen. Ook werd vastgesteld dat cameratoezicht en detectiepoorten ontbraken en dat de brandveiligheid niet op orde was. Deze bevindingen waren voor de burgemeester voldoende om de gelegenheid definitief te sluiten en de vergunning te weigeren. Gezamenlijke voorbereiding en een integrale actie, met ondersteuning van het RIEC MN, hebben tot deze mooie resultaten geleid.

Cijfers RIEC Midden-Nederland

Resultaten - 2015- RIEC Midden-Nederland				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	2	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	0	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	5	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	3	
		e. andere interventies (o.a. APV)	8	
		Totaal interventies		18
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		18
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	9	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	1	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	0	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	5	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	1	
		f. andere reden	0	
		g. Totaal		16
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	9	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	14	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	7	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		35	
	C. Totaal			65

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	12	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	10	
		c. Witwassen/vastgoed:	22	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	16	
		waaronder OMG:	8	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	1	
		Totale omvang in euro		-
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	178	
		Totale omvang in euro		€ 20.896
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	-	
		Totale omvang in euro		-
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	2	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	9	

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd "Integrale Stuurploeg" genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 6b: In totaal gaat het om 178 opgelegde aanslagen: · 91 aanslagen hebben betrekking op cannabis, 6 aanslagen hebben betrekking op het Project Ongebruikelijk Bezit en 81 aanslagen hebben betrekking op overige onderwerpen.

De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.5 RIEC Noord-Holland

Het RIEC

Aan het RIEC-samenwerkingsverband Noord-Holland (NH) nemen deel: 36 (van de 36) gemeenten, OM, politie eenheid Noord-Holland, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Toeslagen, Douane en FIOD), Inspectie SZW, FIOD, KMar, IND en provincie Noord-Holland.

De RIEC-samenwerking wordt op strategisch niveau (samenwerking, prioriteiten, capaciteit, vaststellen jaarstukken en externe communicatie) aangestuurd door de Stuurgroep RIEC NH. De Integrale Stuurploeg Ondermijning (ISO) is het overkoepelend orgaan op de informatie-overleggen en stuurt strategisch op de integrale aanpak en inzet van capaciteit van de grotere casus en ondermijningsthema's. Het informatie-overleg wordt in drie separate kennisknooppunten (Kennemerland, Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland Noord) gehouden.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC NH 18,5 fte's.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten betreffen onder andere:

- BRP fraude en misstanden arbeidsmigranten;
- Prostitutie;
- Cannabisketen;
- Woonwagencentra;
- Windhappers;
- OMG's;
- Bazaar Beverwijk;
- Automarkt Beverwijk;
- Havens IJmuiden/Noordzeekanaalgebied;
- Bedrijventerrein de Zandhorst;
- Project Schoterweg Haarlem;
- Stop Ongebruikelijk Bezit (STOB)/Integraal afpakken;

Inhoudelijke focus activiteiten

OMG'S

Door het bundelen van informatie en het ontwikkelen van een eenduidige bejegening door overheidsinstanties wordt getracht de OMG's terug te dringen. In 2015 hoorde de politie in Noord-Holland tientallen verdachten (die OMG-lid zijn) voor diverse en vele misdrijven. De samenwerking met de Belastingdienst resulteerde in diverse inbeslagnemingen in verband met openstaande schulden. Mede op basis van de bestuurlijke rapportages inzake de OMG's zijn bestuurlijke maatregelen toegepast, zoals de sluiting van een woning naar aanleiding van een hennepkwekerij, diverse zogenaamde 'stopgesprekken' en kritische handhaving op evenementen. Daarnaast zijn er verschillende openbare orde maatregelen getroffen door gemeenten, na integraal beraad, op basis van (mogelijke) verstoringen van de openbare orde. In verschillende gemeenten zijn integrale controles uitgevoerd in clubhuizen van OMG's op strijdig gebruik met het bestemmingsplan of vergunningen. Ook zijn in diverse gemeenten clubhuizen opgeheven, meestal nadat een bestuurlijk traject was gestart. In 2015 kregen vooral diverse brandstichtingen, waarbij mogelijk OMG-leden betrokken zijn, veel aandacht in de media.

BRP-fraude en misstanden arbeidsmigranten

Fraude binnen de Basisregistratie Personen (BRP, voorheen GBA) blijkt vaak de basis te zijn voor allerlei andere vormen van fraude,

‘Gezamenlijke aanpak criminaliteit in havengebied IJmuiden’

zoals woonfraude, mensenhandel, mensensmokkel en andere vormen van georganiseerde criminaliteit. De gevolgen van niet en/of verkeerd geregistreerde personen in de BRP hebben naast financiele ook sociale en maatschappelijke effecten. Onjuiste gegevens in de BRP bemoeilijken het correct toepassen van een inkomensafhankelijke regeling en kunnen leiden tot onterechte subsidies, uitkeringen, onterechte opbouw van AOW-rechten, onterechte aanspraak op toeslagen, kwijtscheldingen of uitwonende studiebeurzen. Het RIEC NH heeft dit thema in 2015 op de bestuurlijke agenda gezet, waarna de aanpak een projectmatig vervolg kreeg. Ook leverde het RIEC NH expertise aan de regionale werkgroep 'Woon- en adresfraude'. Deze werkgroep zal in 2016 een 'toolbox' opleveren met modelproducten om de aanpak lokaal door gemeenten te laten implementeren.

Prostitutie
In 2015 leverde het RIEC NH input ten behoeve van de integrale analyse niet-vergunde prostitutie. Ook leverde het RIEC NH een bijdrage aan de werkgroep Prostitutie die gestart is met het ontwikkelen van regionaal prostitutie- en handhavingsbeleid onder projectleiderschap van het Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (SIV). Het RIEC NH heeft in 2015 ook meerdere gemeenten van advies en expertise voorzien na het ontvangen van een bestuurlijke rapportage van niet-vergunde prostitutie. Hierdoor vond handhaving in de eenheid op een eenduidige wijze plaats.

Bazaar Beverwijk
De Beverwijkse bazaar is de grootste overdekte markt van Europa. Elk weekend bezoeken meer dan 50.000 klanten en handelaren de markt. Daardoor is het een belangrijke toeristische trekpleister voor Beverwijk (en Noord-Holland). Er zijn echter ook signalen dat sprake zou zijn van misstanden op de Beverwijkse bazaar. Er is een aantal projectteams actief waarin partners samenwerken om de criminaliteit op de Beverwijkse Bazaar aan te pakken. Met name de Belastingdienst heeft daarin veel geïnvesteerd.

Havens IJmuiden/Noordzeekanaalgebied
De gemeente Velsen, het OM, de politie en de Belastingdienst begonnen in 2013 met de gezamenlijke aanpak van de (georganiseerde) criminaliteit en overlast in het havengebied van IJmuiden en de aangrenzende Seaport Marina. Binnen het project is een lokaal strategisch overleg (met als voorzitter de burgemeester van Velsen) en een regiegroep benoemd waarin het RIEC NH participeert. Er wordt gewerkt met een projectstructuur. Het OM levert een projectleider, de gemeente Velsen een projectsecretaris. Het RIEC NH levert de voorzitter van de werkgroep informatie. In verband met informatie-uitwisseling met andere gemeenten die een haven bezitten aan of nabij het Noordzeekanaal, zoals Beverwijk en Zaanstad, is de term 'havens Noordzeekanaalgebied' opgenomen.

Integraal afpakken/STOB
In 2015 heeft de aanpak voor de Belastingdienst geleid tot diverse inkomenscorrecties, navorderingen, naheffingen, inbeslagnames en stopgezette betalingsregelingen. Eind 2015 deed de politie Noord-Holland een aanvraag om het integraal afpakken verder op te bouwen en te implementeren. Hiermee is continuering van het dienstverband van de projectleider Integraal Afpakken en de projectmedewerker binnen de politie Noord-Holland voor de duur van 2 jaar (tot eind 2017) gewaarborgd. In 2016 zullen zij zich richten op de doorontwikkeling van de STOB-aanpak en het verder bevorderen van het integraal afpakken buiten STOB.

Ontwikkeling B-CBA
In opdracht van de Stuurgroep RIEC NH werkt het RIEC NH een nieuwe B-CBA uit in 2016/2017. In 2015 startte het RIEC NH reeds met het opstellen van een analyseplan en het verzamelen van data voor de nieuwe B-CBA.
Tevens is een begeleidingscommissie ingesteld waaraan diverse RIEC-partners deelnemen, zoals de politie, het OM en de Belastingdienst.

Bestuurlijke weerbaarheid
Het RIEC NH leverde in 2015 expertise, menskracht en voorlichting om bestuurlijke weerbaarheid te vergroten. Dit heeft geleid tot:
- In januari van 2015 is een project 'Woonfraude' van start gegaan. Beleidsmatig is het thema overgedragen aan het Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (SIV) en is het opgenomen in het Integraal Meerjarenbeleidsplan 2015-2018.
- In 2015 heeft het RIEC NH in samenwerking met Stichting Fairwork vijf 'Train de Trainer'-bijeenkomsten verzorgd, gericht op het signaleren van mensenhandel. In 2016 organiseert het RIEC NH nog een bijeenkomst.

- De 'Afpakweek' vond plaats in november 2015. Doel van deze week was het afpakken bij de betrokken partners in de schijnwerpers te zetten en een 'boost' te geven. De georganiseerde acties hebben geleid tot diverse geïnde belastingschulden en de in beslagname van diverse voertuigen en bankrekeningen (zowel door de politie als de Belastingdienst). De projectleider en -medewerker, werkzaam vanuit het RIEC NH, hebben de goed bezochte netwerkmiddag in de Afpakweek georganiseerd.

'OMG's terugdringen door eenduidige bejegening overheid'

Casus RIEC Noord-Holland

Illegaal gokken

In maart 2013 werden tijdens een integrale controle bij een horecabedrijf in de gemeente A gokzuilen aangetroffen. Hiertegen is opgetreden middels een sluiting door de gemeente.
Vervolgens ontving het RIEC NH begin 2014 van de gemeente A het signaal dat het illegale gokken verplaatst zou zijn naar een eethuis in de gemeente B. Naast dit signaal was ook bij de politie informatie binnengekomen over illegaal gokken in de betreffende horecagelegenheid en tijdens het onderzoek kwam een tweede horecagelegenheid in beeld. Na de nodige voorbereidingen werd in september 2015 bij beide horecagelegenheden op advies van het RIEC NH in de gemeente B een integrale controle gehouden door de gemeente, de Kansspelautoriteit, de Belastingdienst en politie.

Bij één van de horecagelegenheden werd geconstateerd dat er computers stonden waarop illegaal werd gegokt. Na het uitzetten van de computers door de Kansspelautoriteit werd de eigenaar direct gebeld; vermoedelijk door de beheerder van de computers waarop illegaal gegokt werd. Hij vroeg zich af wat er aan de hand was en waarom de computers waren uitgeschakeld. Daardoor ontstond de indruk dat iemand anders regie voerde over computers die gebruikt werden voor illegale activiteiten. De apparatuur is door de politie in beslag genomen.
De gemeente B trok op basis van de bevindingen zowel de exploitatievergunning als de drank- en horecavergunning in.
De conclusie was dat er langere tijd illegale kansspelen werden georganiseerd, waarop de burgemeester het pand in december 2015 heeft gesloten. De eigenaar mag gedurende vijf jaar geen horecabedrijf meer beginnen in de gemeente en het pand mag pas weer open als er een nieuwe eigenaar is.

Illegaal gokken in horecagelegenheden komt in verschillende gemeenten voor. De horecavergunning wordt daarbij misbruikt door in de onderneming vooral het gokken op sportwedstrijden mogelijk te maken. Ook bij een derde gemeente in Noord-Holland werd (met ondersteuning van het RIEC NH) naar aanleiding van signalen van illegaal gokken van de politie en klachten van burgers door diverse instanties, een inval gedaan bij een horecazaak. Er werd integraal gecontroleerd onder leiding van de gemeente, met als doel vast te stellen of er in de horecazaak illegaal werd gegokt en of fiscale regels correct werden toegepast.
Tijdens de actie kwam vast te staan dat er illegaal werd gegokt op voetbalwedstrijden. Computers en andere apparatuur die hiervoor gebruikt zijn, werden door de politie in beslag genomen. De burgemeester heeft besloten de zaak voor twee jaar te sluiten om daarmee de openbare orde te herstellen. Verder is de drank- en horecavergunning van de ondernemer ingetrokken en krijgt hij de komende vijf jaar geen nieuwe vergunning.
Doordat de gemeenten voortvarend optraden op basis van de signalen en bevindingen, was het in deze gevallen niet nodig een Bibob-onderzoek te doen. Uiteraard zullen deze gemeenten nieuwe vergunningaanvragen extra kritisch bekijken om herhaling te voorkomen en schuwen zij niet om hierbij Bibob-onderzoeken in te stellen. De Belastingdienst legt indien mogelijk aanslagen op in verband met fiscale misstanden.

Cijfers RIEC Noord-Holland

Resultaten - 2015- RIEC Noord-Holland				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	5	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	2	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	0	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	7	
		e. andere interventies (o.a. APV)	59	
		Totaal interventies		73
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		23
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	17	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	1	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	2	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	2	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	2	
		f. andere reden	0	
		g. Totaal		24
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	52	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	50	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	47	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		109	
	C. Totaal			258

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	16	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	29	
		c. Witwassen/vastgoed:	62	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	34	
		waaronder OMG:		
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	61	
		Totale omvang in euro		€ 115.524
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	70	
		Totale omvang in euro		€ 660.600
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	39	
		Totale omvang in euro		€ 343.993
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	51	

Ad 2: Bibob-toetsen lopen niet (standaard) via het RIEC NH.

Ad 3: De vergunningverstrekking in de regio NH gaat in principe niet via het RIEC NH, dit doen de gemeenten zelf. Bij het vermeldde aantal van 24 gaat het om RIEC casus.

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd “Integrale Stuurploeg” genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.6 RIEC Noord-Nederland

Het RIEC

Aan het samenwerkingsverband van het RIEC Noord-Nederland (NN) nemen deel 59 (van de 59) gemeenten, de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Douane en FIOD), OM, politie eenheid Noord-Nederland, KMar, Inspectie SZW en IND.
De bestuurlijke verantwoording van het RIEC NN berust bij de Stuurgroep RIEC NN, die in het proces van de geïntegreerde aanpak het beleid bepaalt, prioriteert en knopen doorhakt. Tevens bereidt de Stuurgroep de besluiten voor die voorgelegd worden aan het Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg + (RBPO+), waarbij ook de Belastingdienst aansluit en waar de strategische prioriteitstelling in de regio is belegd. Begin mei 2015 is het Regionaal Informatieplein ingericht, waar signalen van alle partners ingebracht, veredeld en geanalyseerd worden. Ook worden daar integrale preweegdocumenten opgesteld onder andere ten behoeve van de Regionale Integrale Stuurcommissie (RIS) en/of de lokale Driehoek. De deelnemers van het Regionaal Informatieplein komen wekelijks bijeen. Daarnaast spraken de partners de wens uit om de lokale casustafels naast het Regionaal Informatieplein te laten bestaan. Hierdoor kan per casus bekeken worden of er een casustafel wordt georganiseerd en welke partners hierbij aansluiten.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC NN 12,81 fte's (14 medewerkers).

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Georganiseerde hennepteelt;
- Mensenhandel en -smokkel;
- Witwassen/Vastgoedfraude;
- Milieucriminaliteit (regionaal thema);
- OMG's;
- Vrijplaatsen;
- Ongebruikelijk vermogen/bezit;
- Prostitutiesector;
- Cannabisketen.

Inhoudelijke focus activiteiten

Georganiseerde hennepteelt

In 2015 heeft het RIEC NN een regionaal B-CBA opgeleverd op het thema georganiseerde hennepteelt. Met dit ondermijningsbeeld zijn de aard, omvang en locaties van deze problematiek in beeld gebracht. Tevens is in kaart gebracht welke personen, netwerken en bedrijven zich vermoedelijk bezighouden met georganiseerde hennepteelt, en worden de effecten van de inspanningen van de partners beschreven. Het opleveren van deze B-CBA leidde tot 13 integrale dossiers, die ingebracht zijn op het Regionaal Informatieplein en in 2016 een vervolg zullen krijgen. Tevens heeft het RIEC NN ondersteuning geboden bij 27 casussen op het thema hennep, die hebben geleid tot het oprollen van diverse hennepkwekerijen, het sluiten van panden op basis van artikel 13b Opiumwet, het intrekken van uitkeringen en het in beslag nemen van geld en goederen.

Deze B-CBA is met alle partners gedeeld en in diverse gremia besproken. Dit heeft bij de partners geleid tot interventies, het vergroten van bewustzijn, het meer aan de voorkant uitventen van overheidssamenwerking en het actualiseren en/of opstellen van (nieuw) beleid bij gemeenten. De olievlekwerking met betrekking

‘B-CBA hennepteelt leidt tot 13 integrale dossiers’

‘Inrichting Regionaal Informatieplein’

tot sluiten van panden door het bestuur op basis van artikel 13b Opiumwet werd duidelijk zichtbaar.
Daarnaast informeerde het RIEC NN begin 2015 alle gemeenten over de gevolgen van de wijziging van artikel 11a van de Opiumwet en de stand van zaken in Noord- Nederland. Dit betreft de wetswijziging die de activiteiten ter voorbereiding of vergemakkelijking van de hennepteelt strafbaar stelt, zoals de activiteiten van een growshop. Tevens bracht het RIEC NN met gegevens van de Belastingdienst in kaart waar de (vergunde) growshops gevestigd zijn. Uit deze gegevens bleek dat er in de regio geen gemeenten zijn die beschikken over vergunde growshops. Mocht een gemeente wel bepalingen omtrent een vergunningsplicht in de APV gesteld hebben, is geadviseerd deze bepalingen uit de APV te halen. In 2015 vonden op basis van deze wetswijziging controles plaats bij vier mogelijke growshops, waarvan één growshop ontruimd is.

Mensenhandel en –smokkel
In de regio Noord-Nederland willen alle partners komen tot een uniforme (keten)aanpak van mensenhandel in de drie provincies, waarvoor in 2014 al de eerste stappen genomen zijn. Een deel van de discussie over deze (keten)aanpak spitst zich toe op de aansluiting tussen taken en verantwoordelijkheden van de drie ketenregisseurs, die door de gemeenten zijn aangesteld en bij het Veiligheidshuis zijn ondergebracht, en het RIEC NN, in casu het Regionale Informatieplein, dat medio 2015 is ontstaan. Het RIEC NN werkte namens de partners actief mee aan besprekingen en het aanleveren van teksten. In december 2015 is een concepttekst voorgelegd over de aansluiting, waarin alle partners zich lijken te kunnen vinden. De officiële besluitvorming zal in 2016 plaatsvinden. Diverse gemeenten zijn op verzoek lokaal ondersteund bij signalen of casussen op dit thema.

OMG’s
In navolging van de twee B-CBA’s OMG’s in 2014, heeft het RIEC NN in 2015 een derde regionale B-CBA OMG’s opgeleverd. Hierin zijn de effecten van de integrale aanpak van OMG’s in Noord-Nederland weergegeven. Een goede informatiepositie, integrale controles, analyseproducten en interventieadviezen op dit thema leiden tot het versterken van een eenduidige aanpak. Dit heeft in de regio geleid tot diverse succesvolle bestuurlijke maatregelen, zoals het sluiten van bestaande clubhuizen (strijdig met bestemmingsplan of vergunningen), het afwenden van nog te vestigen clubhuizen (stopgesprekken) en kritische handhaving op evenementen. Steeds meer gemeenten zetten bestuurlijke mogelijkheden in en pakken hun rol bij de aanpak van deze problematiek.
Het RIEC NN heeft naast het opleveren van informatie/analyseproducten, ondersteuning geboden bij 57 casussen op dit thema.

Het oprichten van een speciale informatiecel OMG’s in de regio Noord-Nederland bleek essentieel bij het integraal aanpakken van de problematiek. Het delen van informatie tussen opsporing en de basisteams en het integraal delen en gebruiken van fiscale, bestuurlijke en opsporingsinformatie is in 2015 flink verbeterd.

Vrijplaatsen
In 2014 heeft de Stuurgroep RIEC NN het handhavingsknelpunt vrijplaatsen vastgesteld. Op de lokale vrijplaatsen blijkt dat handhaving zich soms moeizaam laat invullen. Hier kan een einde aan komen wanneer overheden oplossingsgericht samenwerken, de problemen erkennen, informatie delen en regels handhaven. Op deze manier kan gewerkt worden naar normalisatie op deze vrijplaatsen.

Het RIEC NN heeft in 2015 samen met de partners 59 locatiedossiers opgesteld om op dergelijke vrijplaatsen te streven naar normalisatie. Er zijn hiertoe drie integrale actiedagen gehouden, die succesvol zijn verlopen: er zijn onder andere hennepkwekerijen en illegale bouwwerken aangetroffen. Tevens zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd om samenwerking op dit thema te versterken.

Integraal afpakken
Door het beschikbaar komen van de intensiveringsgelden (politie) voor het integraal afpakken is een projectleider Integraal Afpakken

geworven. Dit moet leiden tot een betere samenwerking tussen de partners om te komen tot een beter afpakresultaat. In 2015 leidde dit tot het in beslag nemen van diverse geldbedragen, voertuigen, hennep, vuurwapens en vuurwerk. Tevens zijn aanslagen opgelegd en zijn bestuurlijke maatregelen genomen.

Bestuurlijke weerbaarheid
Het bestuur is een belangrijke speler in de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit. Een goede (eigen) informatiepositie vormt hiervoor de basis. Om de bestuurlijke weerbaarheid ten aanzien van ondermijning te vergroten heeft het RIEC NN in 2015 veel energie gestoken in:

- Het organiseren van trainingen 'bewustwording en signaleren ondermijnende criminaliteit' bij diverse gemeenten in Noord-Nederland;
- Het geven van voorlichting met betrekking tot bestuurlijke weerbaarheid aan diverse gemeenteraden, colleges B&W/GS en beleidsstaf provincies;
- Het organiseren van diverse mini-symposia op verschillende thema's;
- Het presenteren van de regionale B-CBA's voor diverse gremia;
- Het geven van voorlichting aan de Koninklijke Horeca Nederland (KHN);
- Het verstrekken van concrete handreikingen en signaalkaarten op het gebied van Bibob, mensenhandel, hennep, gokzuilen en OMG's;
- Ondersteuning bij juridische vraagstukken op het gebied van ondermijning;
- Ondersteuning bij de inzet en uitvoering van bestuurlijke maatregelen;
- Het verspreiden van vier nieuwsbrieven en twee korte nieuwsflitsen onder ruim 300 abonnees. In de nieuwsbrief en nieuwsflits wordt aandacht besteed aan actuele thema's, bewustwording en veranderingen in wet- en regelgeving.

Bibob
Het RIEC NN organiseerde in 2015 diverse Bibob-cursussen voor medewerkers van gemeenten en de provincies, waarbij tevens medewerkers van de regionale Omgevingsdiensten aanwezig waren.

Casus RIEC NN
Een wijkagent signaleert in een gemeente in Noord-Nederland een luxe leefstijl bij een gezin wat niet past bij hun inkomen. Er is een vermoeden van ongebruikelijk bezit. Het RIEC NN wordt verzocht deze casus integraal te faciliteren waarop het RIEC NN een casustafel organiseert waarbij de medewerkers van de betrokken gemeenten, de Belastingdienst en de politie aanwezig waren. De verzamelde en veredelde informatie is verwerkt in een integraal informatierapport. De vermoedens worden door het integrale rapport bevestigd: er is sprake van ongebruikelijk bezit, het vermogen van de betrokkenen komt niet overeen met het inkomen. Daarnaast bleek dat betrokkenen veel relaties hebben in het hennepcircuit. Tot slot is het onduidelijk waar één van de betrokkenen verblijft en wordt gekeken of er een adresonderzoek kan plaatsvinden.

Er volgt afstemming tussen het hennepteam van de politie, de medewerkers van de gemeenten en de Belastingdienst. Eind 2015 vindt een integrale actiedag plaats, waarbij verschillende panden in diverse gemeenten door de politie en de gemeente bezocht zijn. Door de tactische voorbereiding en het financiële onderzoek kon in overleg met het OM beslag worden gelegd op diverse voertuigen/vaartuigen, een groot geldbedrag, de totale woning met loods en diverse goederen, zoals 30 kilogram hennep en 200 kilogram illegaal vuurwerk, met een gezamenlijke waarde van meer dan € 500.000,-.

Na de actiedag heeft de gemeente de loods op basis van artikel 13b Opiumwet voor de duur van zes maanden gesloten. Tevens is er duidelijkheid gekomen over de verblijfplaats van een van de betrokkenen en gaf de Belastingdienst aan belastinginvorderingen uit te zullen reiken. Daarnaast liep er een strafrechtelijk onderzoek naar de betrokken personen.

Cijfers RIEC Noord-Nederland

Resultaten - 2015- RIEC Noord-Nederland				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	6	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	1	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	0	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	12	
		e. andere interventies (o.a. APV)	0	
		Totaal interventies		19
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		38
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	25	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	3	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	0	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	0	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	4	
		f. andere reden	2	
		g. Totaal		34
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	7	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	1	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	7	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		141	
	C. Totaal			156

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	10	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	12	
		c. Witwassen/vastgoed:	22	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	127	
		waaronder OMG:	57	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	55	
		Totale omvang in euro		€ 102.500
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	30	
		Totale omvang in euro		€ 46.538
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	26	
		Totale omvang in euro		€ 815.128
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	30	

Ad3g: Het RIEC NN heeft bij 38 vergunningstrajecten ondersteund. Dit is meer dan het totaal van de bovengenoemde aantallen, omdat niet altijd van alle zaken bekend is wat de uitkomst is.

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd "Integrale Stuurploeg" genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 4B: Voorbeelden van andere integrale gremia zijn: lokale casustafels, (lokale) Driehoek, het Regionaal Informatieplein.

Ad 6a: Voor zover bekend bij het RIEC NN. Het aantal kan hoger zijn.

Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

Ad 8: Dit betreft het aantal bestuurlijke rapportages dat door de politie met het RIEC NN is gedeeld. Over het aan het RIEC verstrekken van de bestuurlijke rapportages zijn in 2015 opnieuw afspraken gemaakt.

3.7 RIEC Oost-Brabant

Het RIEC

Het samenwerkingsverband RIEC Oost-Brabant (OB) wordt in 2015 gevormd door 39 (van de 40) gemeenten[3], de provincie Noord-Brabant, politie eenheid Oost-Brabant, OM (waaronder arrondissementsparket, LP en FP), Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Douane en FIOD), Inspectie SZW en KMar.

Het RIEC OB wordt aangestuurd door de Stuurgroep RIEC OB. Onder de Stuurgroep RIEC OB bevinden zich regionale informatie-overleggen waar signalen over problemen in de gebieden worden besproken. Voor de integrale casusaanpak bestaan binnen het RIEC OB twee werkmethoden: het Interventie Plein Ondermijning (IPO) en de reguliere casusaanpak. Casussen rondom de thema's hennep, synthetische drugs en OMG's worden via de IPO-methode in behandeling genomen. Voor de overige thema's op het gebied van ondermijning, zoals witwassen en vastgoed fraude wordt volgens de reguliere casusmethodiek gewerkt. Om beoogde acties en interventies uit te voeren heeft de Integrale Stuurploeg per gebied een integraal programmaleider aangesteld. De Integrale Stuurploeg beslist over de uitvoering van iedere individuele casus en wijst, eventueel op voordracht van de (basisteam-) Driehoek plus Belastingdienst, per casus een projectleider aan.
In 2015 werkten binnen het bureau RIEC OB 20 fte's. Bovenop deze formatie werden medewerkers 'om niet' geleverd vanuit de RIEC-partners, te weten vanuit de politie (8) en Belastingdienst (2).

[3] De gemeente Boekel zou per 1 januari 2015 aansluiten bij het samenwerkingsverband. Dit is tot op heden niet gebeurd.

In 2015 is geconstateerd dat de omgeving waarin de RIEC's OB en ZWB opereren zodanig veranderd is, dat de RIEC's ook zelf moeten veranderen. Dit vraagt om een koerswijziging van de RIEC's OB en ZWB.
Uit een evaluatie met de partners blijkt dat zij over het algemeen tevreden zijn over de RIEC's OB en ZWB. De RIEC's hebben in hun rol binnen de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit veel bereikt. Er is met name veel waardering voor de wijze waarop de RIEC's hebben bijgedragen aan de versterking van de bestuurlijke weerbaarheid van de gemeenten. De ondersteuning van de gemeenten bij het doorlopen van de Bibob-procedure springt daarbij positief in het oog en met de QuickScans en de ondermijningsbeelden lopen de RIEC's OB en ZWB voorop in Nederland. Een ander resultaat van de samenwerking in de afgelopen jaren is dat alle partners zich in alle lagen van hun organisatie bewust zijn van de waarde van de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit is in feite heel positief. Het probleem is echter dat de mate waarin de partners zijn aangehaakt verschillend is. Dit geldt niet alleen voor de verschillende partners maar ook voor verschillende lagen binnen de partnerorganisaties. Aan verbetering hiervan wordt komend jaar gewerkt.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Georganiseerde hennepteelt;
- Witwassen/vastgoed;
- Mensenhandel en -smokkel;
- Milieucriminaliteit;
- OMG's;
- Synthetische drugs.

Inhoudelijke focus activiteiten

B-CBA

In september 2014 startte het RIEC OB met de vorming van ondermijningsbeelden voor de districten Den Bosch, Eindhoven en Helmond. De informatie voor de beelden is aangeleverd door gemeenten, politie, het OM en de Belastingdienst, waaronder de FIOD, Douane en Toeslagen. Daarnaast zijn andere overheidsorganisaties bevraagd, zoals de Inspectie SZW en de KMar. De beelden zijn in 2015 allemaal opgeleverd door het RIEC OB. Hiermee hebben alle gebieden in Brabant een ondermijningsbeeld gekregen dat hen inzicht biedt in wat er speelt op het gebied van ondermijning. Deze beelden geven gemeenten en partners handvatten om de ondermijnende criminaliteit in hun eigen regio op een gestructureerde en effectieve manier aan te pakken. In elk gebied gingen projectleiders aan de slag met de resultaten.

Bestuurlijke weerbaarheid

Per gemeente wordt maatwerk geleverd om het niveau van de bestuurlijke weerbaarheid te verhogen. Om gemeenten inzicht te geven in het niveau van hun bestuurlijke weerbaarheid hebben de RIEC's OB en ZWB QuickScans uitgevoerd. In 2015 zijn alle scans voltooid en alle gemeenten in de provincies Zeeland en Noord-Brabant voorzien van een QuickScan.

Deze scans geven inzicht in het niveau van de bestuurlijke weerbaarheid en biedt hiermee een goed beeld van de bestuurlijke faciliteiten die de regio (onbewust) biedt aan criminelen en vormt daarmee belangrijke input voor het ondermijningsbeeld. Ook is er veel energie gestoken in trainingen over ieders rol in de aanpak van ondermijnende criminaliteit genaamd 'Bewustwording signalen ondermijnende criminaliteit'.

Op het gebied van kennis en regie hebben accountmanagers van de RIEC's OB en ZWB in 2015 in diverse casus concrete ondersteuning verleend aan gemeenten bij de uitoefening van hun regiefunctie in complexe, lokale casus en handhavingsknelpunten zoals woonwagencentra in relatie tot ondermijnende criminaliteit. Het bestuursrecht biedt, naast de Bibob een scala aan andere mogelijkheden om de criminele industrie te ontregelen. De QuickScans leiden bij gemeenten tot een beter inzicht in het bestuurlijk instrumentarium en een toename van de vraag om juridische ondersteuning bij de inzet hiervan.

Bibob

De inzet van de Wet Bibob blijft een uitermate effectief maar niet eenvoudig middel waarbij zeer specifieke kennis is vereist. Gemeenten maakten in 2015 opnieuw veel gebruik van de Bibob-ondersteuning van het RIEC OB.

Juridische ondersteuning

In 2015 boden de RIEC's OB en ZWB dagelijks juridische ondersteuning bij naar schatting 150 gevallen op het gebied van bijvoorbeeld de Drank- en Horecawet (o.a. beoordeling slecht levensgedrag), APV, Opium- en Gemeentewet. Daarnaast zijn er korte cursussen verzorgd voor de toepassing van artikel 13b Opiumwet.

Internationaal

In 2015 is ingezet op het versterken van de samenwerking met de Belgische veiligheidspartners rondom hennepproblematiek. Hiervoor is een project gestart, waarin de RIEC's OB en ZWB best practices deelden met de politieregio Turnhout. Aan de hand hiervan heeft de gemeente Turnhout besloten een B-CBA te ontwikkelen en uit te voeren. Hierbij wordt tegelijkertijd door de Universiteit van Gent bekeken, welke mogelijkheden er in België bestaan om een RIEC-structuur op te zetten.

De RIEC's OB en ZWB hadden in 2015 een directe adviserende rol bij het herzien van een aantal artikelen van het Benelux-verdrag. Het Benelux Verdrag Senningen wordt in 2016 en 2017 herzien, waarin ruimte wordt gecreëerd voor een verdere grensoverschrijdende samenwerking rondom de bestuurlijke aanpak. In 2015 zijn de eerste stappen gezet voor het aanleveren van input rondom de behoeften

van met name gemeenten in de grensoverschrijdende bestuurlijke aanpak.

De twee RIEC's wisselden actief best practices uit met de Belgische veiligheidspartners, zoals het Netwerk Gewapend Bestuur in Oost-Vlaanderen. Tevens wordt er samengewerkt met het Federaal Parket in België met als doel het verbreden van de mogelijkheden tot informatie-uitwisseling rondom antecedenten tussen België en Nederland. Deze samenwerking is opgepakt in samenwerking met het Landelijk Bureau Bibob (LBB).

Dashboard
De RIEC's OB en ZWB hebben in 2015 met de Taskforce Brabant-Zeeland (BZ) een Dashboard ontwikkeld met de volgende doelstellingen:
- Monitoring met het oog op bijsturen;
- Resultaten inzichtelijk maken (input, output en outcome);
- Benchmarking (input t.b.v. onderlinge vergelijking);
- Real time zicht verschaffen in zaken en interventies met het oog op keuzeproces in stuurploegen.

Communicatie
De RIEC's in Zeeland en Brabant investeren op het gebied van communicatie. Het inzetten van communicatie als interventie-instrument in casuïstiek begint steeds meer effect te sorteren. Communicatie is een nieuw instrument in de toolbox tegen ondermijnende criminaliteit. Door de juiste middelen te kiezen en communicatie strategisch in te zetten, kun je de sociale positie van criminelen verstoren. Hierdoor wordt het voor criminelen moeilijker om hun activiteiten voort te zetten.
De RIEC's OB en ZWB ondersteunen de partners bij de strategische inzet van communicatie, door hen op casusniveau met advies te ondersteunen.

Casus RIEC Oost-Brabant
In het Oosten van Brabant huist een motorclub die als OMG te boek staat. De leden van de motorclub zelf zijn van oordeel geen OMG te zijn en verwoorden dat als volgt: "Wij zijn een gewone motorclub, een gezellige club. We rijden op motoren, maar meer niet". In het begin van het jaar werden drie leden van deze motorclub aangehouden vanwege het bezit van hennep. De betreffende leden zijn door de club geroyeerd. De gemeente kreeg vervolgens het volgende verzoek: "Luister burgemeester, we willen graag een clubhuis, die drie mannen hebben we de club uit gegooid, we zijn een nette motorclub". Op het moment dat de motorclub zijn clubhuis in gebruik nam, kwamen de uitgezette leden gewoon weer terug. Op mysterieuze wijze zijn ze kennelijk weer in de gratie gekomen.
Later bleek dat een van de hoogste leden in rang van deze motorclub prominent in een henneponderzoek naar voren kwam. Dan kun je als club toch niet meer met droge ogen volhouden dat toevallig een lid 'fout' is, op zo'n zware positie! Tijdens de integrale actiedag die volgde werd in zijn pand een grote zak met hennep-toppen gevonden. Dezelfde man organiseerde eveneens een voor die kringen heel belangrijk feest, dat heel groots opgezet zou worden, voor zijn motorclub.

De resultaten van de actiedag zijn later zelfs op de voorpagina van de regionale krant terechtgekomen. Niet lang daarna belt de president van de motorclub de contactpersoon van de politie: "We wisten niet dat onze vriend in de hennep zat. We gaan nog maar eens kijken of we ons feest wel echt door moeten laten gaan".

Het feest gaat uiteindelijk inderdaad niet door. Dat was waarschijnlijk niet de keuze van de club, maar de druk vanuit de omgeving die zorgde voor deze beslissing. Het prominente lid van de motorclub is opgepakt, diens aanhouding was hot nieuws binnen de motorclub en de club wordt nog steeds als OMG gezien. De president moet gedacht hebben: "Als we nu dat feest gaan houden worden er geheid foto's gemaakt. Misschien wordt er ook gekeken naar overtredingen..." Geheid dat er op zo'n motorfeest met motorrijders wel iets onoorbaars gebeurd was, op dat moment waren in ieder geval alle ogen op hen gericht.

Het RIEC OB heeft ervoor gezorgd dat de gemeente verscherpt oplette en er door de politie opgeschaald werd. Daarbij was er sprake van grote media-aandacht voor de zaak. Door krachten te bundelen kan je meer bereiken.

‘Training bewustwording
signalen ondermijnende
criminaliteit’

Cijfers RIEC Oost-Brabant

Resultaten - 2015- RIEC Oost-Brabant				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	104	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	-	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	-	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	-	
		e. andere interventies (o.a. APV)	-	
		Totaal interventies		104
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		60
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	0	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	0	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	3	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	0	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	1	
		f. andere reden	0	
		g. Totaal		4
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	22	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	4	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	19	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		42	
	C. Totaal			87

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	7	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	39	
		c. Witwassen/vastgoed:	19	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	3	
		waaronder OMG:	3	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	574	
		Totale omvang in euro		-
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	-	
		Totale omvang in euro		€ 5.319.526
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	-	
		Totale omvang in euro		-
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	0	

Ad 1: De resultaten zijn een extract uit het Dashboard van RIEC en Taskforce BZ en daarmee gebaseerd op de resultaten van de partners.

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd “Integrale Stuurploeg” genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 6a: Bij het totaal aantal bestuurlijke interventies hebben de RIEC’s OB en ZWB het totaal aantal interventies opgegeven dat door gemeenten is gedaan. Daarop is voornoemd dashboard ingericht en de RIEC’s OB en ZWB informeren periodiek bij gemeenten om dit in te kunnen vullen. Er is niet apart geregistreerd bij welke interventies de RIEC’s OB en ZWB daadwerkelijk zelf betrokken zijn geweest.

Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.8 RIEC Oost-Nederland

Het RIEC

Het samenwerkingsverband in RIEC Oost-Nederland (ON) wordt gevormd door 79 (van de 79) gemeenten, politie eenheid Oost-Nederland, OM, provincies Overijssel en Gelderland, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Douane en FIOD), Inspectie SZW, KMar en IND.

De Stuurgroep RIEC ON geeft sturing aan de regionale samenwerking en is samen met het Regionaal Veiligheids Overleg (RVO) verantwoordelijk voor de vaststelling van het jaarplan, het jaarverslag en de financiën.
Reeds in 2014 is gestart met een informatieplein voor het opwerken van integrale ondermijningzaken ten behoeve van de eenheidsstuurploeg. In 2015 is hier een vooroverleg informatieplein aan toegevoegd. In 2015 bleek dat niet alle casuïstiek zich leent voor bespreking op eenheidsniveau en zijn met diverse partners gesprekken gevoerd over de inrichting van een districtelijk informatieplein en een integrale districtelijke stuurploeg. Naast de samenwerking op districtelijk of eenheidsniveau zal er altijd een vorm van samenwerking op lokaal niveau plaatsvinden.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC 18,7 fte's.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Bibob;
- Mensenhandel en -smokkel;
- Georganiseerde hennepteelt;
- Fraude en misbruik binnen de vastgoedsector;
- Witwassen;
- Milieucriminaliteit;
- OMG's ;
- Vrijplaatsen;
- Integraal afpakken (project Ongebruikelijk bezit);
- Misstanden in de prostitutie.

Inhoudelijke focus activiteiten

B-CBA

In 2015 is er in opdracht van vier gemeenten in Midden Twente een ondermijningsbeeld gemaakt ten aanzien van het thema onrechtmatig gebruik van vastgoed. De opdracht voor het ondermijningsbeeld bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft een uitvoeringsmap rondom het thema 'onrechtmatig gebruik van vastgoed'. Het tweede deel van de opdracht wordt in 2016 opgeleverd in de vorm van een rapportage over een aangewezen gebied in de vier gemeenten.
Het RVO gaf het RIEC ON in 2015 opdracht voor het maken van een ondermijningsbeeld in 2016 op de thema's OMG's en Georganiseerde Hennepteelt. Deze opdrachten komen voort uit de samenwerking in het kader van de Veiligheidsstrategie 2015-2018.

Informatiepositie lokaal bestuur

In 2015 zijn meerdere bewustwordingsbijeenkomsten georganiseerd over het thema Ondermijnende Criminaliteit. Voor de gemeenten in Twente is er een bewustwordingsbijeenkomst gehouden specifiek voor het thema Mensenhandel. In Gelderland-Midden heeft de accountmanager van het RIEC ON samen met de politie awareness-trainingen voor het thema Mensenhandel georganiseerd. Op verzoek van gemeenten zijn tevens presentaties gegeven in de gemeenteraad. De manager van het RIEC ON heeft ook een groot aantal burgemeesters bezocht om kennis te maken en bij te praten over de verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit. In 2015 zijn gemeenten geïnformeerd door middel van de nieuwsbrief van het RIEC ON. Deze nieuwsbrief is in 2015 zes maal uitgebracht. Ten aanzien van de thema's Aanpak gokzuilen en Malafide zorgbureaus bracht het RIEC ON handreikingen uit.

Bibob

Met de aanpassing van de Wet Bibob in 2013 kregen de RIEC's de mogelijkheid gemeenten actief te ondersteunen bij het doen van eigen onderzoek in het kader van de wet. Deze mogelijkheid heeft ook in 2015 geleid tot meer adviezen dan de voorgaande jaren. In 2015 zijn er drie meerdaagse cursussen georganiseerd voor gemeenteambtenaren en andere medewerkers van de diverse partners welke zich bezighouden met Bibob. De accountmanagers bestuurlijke aanpak zijn daarnaast nauw betrokken bij alle landelijke ontwikkelingen op het gebied van Bibob. Zo was er in 2015 regelmatig afstemming met de andere RIEC's, VenJ en het LBB.

‘Start gezamenlijke aanpak van milieucriminaliteit’

OMG's
Het RIEC ON heeft sinds 2013 een landelijk coördinerende rol bij de aanpak van OMG's. In 2015 is voor de invulling van deze rol gebruik gemaakt van een reeds verleende subsidie. De projectleider speelde een belangrijke rol bij de totstandkoming van de integrale landelijke voortgangsrapportage over het onderwerp OMG's. In deze rapportage, welke in juni 2015 is aangeboden aan de Tweede Kamer, wordt ingegaan op de diverse speerpunten uit het plan van aanpak. De projectleider gaf in 2015 diverse presentaties over de aanpak van OMG's en was tot eind 2015 werkzaam bij het RIEC ON. In verband met het aflopen van de subsidie is een deel van de werkzaamheden overgedragen aan de accountmanagers integrale aanpak. In 2016 spelen zij een rol bij de ondersteuning van de gemeenten in hun district. Eén van de accountmanagers heeft met ingang van 2016 het thema OMG's in zijn portefeuille. Hij zal alle landelijke ontwikkelingen volgen en bovenregionale overleggen bijwonen.

Versterken integraal afpakken, project Ongebruikelijk Bezit (POB)
Sinds april 2015 is een projectleider werkzaam bij het RIEC ON voor het project POB. Het project gaf een beeld van de diversiteit in de overleggen over de vijf districten. Mede naar aanleiding van de bevindingen in het project is een voorstel gemaakt voor de ontwikkeling van districtelijke informatiepleinen, alwaar de POB-casuïstiek zal worden ingebracht. In 2016 zal daar een pilot voor starten in de districten Gelderland- Zuid en Twente.

Milieucriminaliteit
In 2015 een start gemaakt met vormen van samenwerking rondom milieucriminaliteit. Hieruit bleek dat het thema milieucriminaliteit erg complex is en veel specialistische kennis vraagt. Daarnaast kent de aanpak van milieucriminaliteit strafrechtelijk gezien een eigen sturingslijn. Zo is er sprake van een landelijk milieu-overleg en een landelijke milieukamer en is vanuit het OM het FP betrokken, in plaats van het desbetreffende arrondissementsparket. De programmamanager informatie van het RIEC ON heeft het thema Milieucriminaliteit in zijn portefeuille en sluit vanuit deze hoedanigheid aan bij de verschillende milieu-overleggen in de eenheid, zoals het Operationeel Overleg samenwerkingspartners Overijssel en Gelderland (OOOG) en het Noordelijk overleg ketensamenwerking. Op casusniveau verlenen analisten van het RIEC ON ondersteuning bij het veredelen van de signalen van ondermijnende milieucriminaliteit.

Prostitutie
In 2015 is door de Stuurgroep RIEC ON beslist het handhavingsknelpunt misstanden in de prostitutie toe te voegen aan de regionale bijlage. Het handhavingsknelpunt is op verzoek van de politie toegevoegd en biedt mogelijkheden om informatie uit te wisselen wanneer de politie bestuurlijke controles uitvoert voor gemeenten. In veel van deze gevallen bleek er nog niet direct sprake te zijn van mensenhandel. Er leek wel voldoende aanleiding te zijn de problematiek binnen RIEC-verband met partners te willen bespreken.

Vrijplaatsen
In 2015 is op verzoek van de Belastingdienst en de gemeenten in het district Noord- en Oost-Gelderland het handhavingsknelpunt vrijplaatsen toegevoegd aan de regionale bijlage. Met de toevoeging van dit onderwerp kan onder andere worden samengewerkt rondom problematiek op de verschillende vrijplaatsen binnen Oost-Nederland. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de problematiek op woonwagencentra en recreatieterreinen.

Internationale samenwerking
Binnen casuïstiek worden steeds meer internationale componenten waargenomen. Subjecten verhuizen naar het buitenland of verplaatsen hun vermogen. Hierdoor is het voor de Nederlandse partners lastiger om op te treden. Omdat Oost-Nederland voor een groot deel aan Duitsland grenst, is in 2015 gestart met de verkenning van integrale- en bestuurlijke informatiedeling tussen Duitsland en Nederland (Kreis Borken – Enschede).

Veiligheidsstrategie
In 2015 is de Veiligheidsstrategie 2015-2018 voor Oost-Nederland van kracht geworden. In deze veiligheidsstrategie zijn door politie, OM en gemeenten gezamenlijk een aantal prioriteiten benoemd. Rondom deze prioriteiten wordt samengewerkt binnen expertteams. Ook het RIEC ON werkt mee aan een aantal van deze expertteams en is daarnaast onder andere trekker van het expertteam informatievoorziening.

Casus RIEC ON

In 2014 bracht een gemeente een signaal in bij het RIEC ON. Een adres binnen de gemeente viel op vanwege de vele in- en uitschrijvingen van met name buitenlandse personen. Hierbij waren als begeleiders telkens dezelfde personen betrokken. Het baliepersoneel van de gemeente had een slecht gevoel bij deze inschrijvingen, maar zij zijn verplicht mensen in te schrijven en deden dit dus ook. In het desbetreffende pand exploiteerde de schoonvader van één van de betrokken begeleiders rond de in- en uitschrijvingen, een café. Ongeveer gelijktijdig bracht ook de politie een signaal in over een groep personen die betrokken leek te zijn bij meerdere hennepkwekerijen in de omgeving. Beide signalen bleken betrekking te hebben om dezelfde groep personen. Het RIEC ON heeft vervolgens de partners Belastingdienst, gemeente en politie bij elkaar gebracht en de informatie die beschikbaar was bij de diverse partners geanalyseerd en een relatieschema gemaakt. Aan de hand hiervan ontstond een eerste beeld.

De mensen binnen het netwerk hadden meerdere bedrijven op naam staan. Het viel op dat er ook bedrijven gekoppeld waren aan personen die niet over de Nederlandse nationaliteit beschikten en waar in de BRP geen woonadres van bekend was. Op de loonlijst van de bedrijven stonden meestal meerdere werknemers, met een goed salaris, die vaak na een half jaar weer uit dienst gingen. Deze termijn is noodzakelijk voor het aanvragen van een uitkering. Binnen het netwerk bleken dan ook verschillende personen te beschikken over uitkeringen. Dit betroffen in de meeste gevallen WW- of WAO-uitkeringen. De inkomsten van de personen waren op papier gering, toch viel op dat een aantal personen onroerend goed op naam had staan. In sommige gevallen was er geen hypotheek. Was er wel een hypotheek dan was het de vraag hoe men deze in het verleden verkregen had omdat de inkomsten hiervoor leken te ontbreken. Daarnaast bleef het vermoeden bestaan dat de hoofpersonen binnen het netwerk zich bezighielden met het opzetten van hennepkwekerijen in eigen woningen en huurwoningen van de woningbouwstichting.

Op basis van deze informatie is door de stuurploeg besloten een integraal onderzoek op te starten naar deze groep. In de periode daaropvolgend zijn de partners meerdere keren bij elkaar gekomen om de voortgang van het onderzoek te volgen. Hierbij hebben alle partners activiteiten uitgevoerd. Voor de Belastingdienst gaat het hierbij om bedrijvenbezoeken en derdenonderzoek, voor de gemeente om het uitvoeren van een Bibob-onderzoek met ondersteuning van het RIEC ON en het onderhouden van contacten met de woningbouwstichting over onderhuursituaties. Voor politie en Justitie betrof dit het uitvoeren van het strafrechtelijk onderzoek. Telkens is binnen de kaders van de wet- en regelgeving van partners gekeken naar de mogelijkheden om informatie uit te wisselen. Politie had hierover vanzelfsprekend overleg met de Officier van Justitie die gekoppeld was aan het strafrechtelijk onderzoek. Het RIEC ON was in deze vooral de linkin-pin tussen de organisaties. Daarnaast heeft het RIEC ON samen met de politie gezorgd voor de voortgangsrapportages richting de stuurploeg. Buiten de samenwerking binnen het RIEC was er ook nauw contact tussen de politie en het UWV, met betrekking tot de uitkeringen die met name door het UWV werden uitgegeven. Daarnaast is er samenwerking gezocht met de Kamer van Koophandel (KvK) en de IND.

Wat heeft het onderzoek uiteindelijk opgeleverd? Hoewel het strafrechtelijk onderzoek nog niet is afgerond worden de contouren van de resultaten van het onderzoek wel zichtbaar. In het onderzoek zijn tientallen hennepkwekerijen meegenomen. Daarnaast bleek dat de vermeende fraude omvangrijk was. Uiteindelijk waren er ongeveer 160 BV's te linken aan de verdachten. Met deze BV's werd op diverse manieren fraude gepleegd. Het gaat hierbij om hypotheekfraude, uitkeringsfraude, fraude bij het verkrijgen van verblijfsvergunningen, faillisementsfraude en tankpasfraude. De werkwijze was veelal als volgt. Personen die niet over de Nederlandse nationaliteit beschikken werden verleid om een BV op naam te laten zetten. Vaak werden deze BV's gekocht en hadden de voormalig bestuurders van de BV tot het moment van verkoop voldaan aan alle plichten. Vervolgens werd er met deze bedrijven gefraudeerd. Dit varieerde van het kopen van goederen die nooit werden betaald, tot het opmaken van valse salarisstroken en werkgeversverklaringen om vervolgens hypotheken te verkrijgen. Ook hebben diverse personen onterecht uitkeringen verkregen omdat zij nooit daadwerkelijk in dienst zijn geweest bij de BV's van betrokkenen. In verband met deze onterecht verkregen uitkeringen heeft het UWV inmiddels voor tonnen aan openstaande vorderingen. Daarnaast zijn tientallen uitkeringen stopgezet. De Belastingdienst heeft diverse controles uitgevoerd. Daarnaast hebben ze een carrouselfraude in Duitsland weten te beëindigen en hebben ze auto's in beslag genomen. Ook zijn er diverse naheffingen en correcties berekend. Voor de gemeente is er met name alertheid richting toekomst gecreëerd. Er is kans dat een aantal mensen binnen het netwerk zich zullen melden bij de gemeente voor een bijstandsuitkering nu de uitkering van het UWV is beëindigd. Ook is er extra alertheid met betrekking tot in- en uitschrijvingen voor panden.

Cijfers RIEC Oost-Nederland

Resultaten - 2015- RIEC Oost-Nederland				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	0	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	0	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	0	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	0	
		e. andere interventies (o.a. APV)	0	
		Totaal interventies		0
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		302
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	5	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	2	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	16	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	7	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	3	
		f. andere reden	221	
		g. Totaal		254
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	-	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	2	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	15	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		206	
	C. Totaal			223

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	32	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	19	
		c. Witwassen/vastgoed:	66	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	89	
		waaronder OMG:	10	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	15	
		Totale omvang in euro		€ 5.000
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	8	
		Totale omvang in euro		€ 1.673.550
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	19	
		Totale omvang in euro		€ 300.000
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	28	

Ad 1: Er zijn bij het RIEC ON in het kader van de bestuurlijke aanpak geen bestuurlijke interventie, zoals weergegeven te vermelden. Het RIEC ON kiest ervoor hier geen individuele acties van gemeenten, op basis van bijvoorbeeld 13b Opiumwet, te vermelden, omdat dergelijke resultaten niet enkel uit de RIEC samenwerking voortkomen. Ook integrale controles en resultaten hieruit worden door ons hierin niet opgenomen.

Ad 2: Dit zijn alle adviezen die door accountmanagers bestuurlijke aanpak van het RIEC ON zijn gegeven aan gemeenten. Hieraan ligt ook een schriftelijk advies ten grondslag.

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd "Integrale Stuurploeg" genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.9 RIEC Rotterdam

Het RIEC

Aan het samenwerkingsverband van het RIEC Rotterdam nemen deel: 32 (van de 32) gemeenten, OM, politie eenheid Rotterdam, Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Toeslagen, Douane en FIOD), Inspectie SZW, KMar, IND en provincie Zuid-Holland.

De Stuurgroep RIEC Rotterdam, het RVO en het overleg Driehoek Plus vormen de strategische sturing van het RIEC Rotterdam. Tactische sturing is belegd bij de RIS RIEC Rotterdam. Deze stuurploeg is permanent actief en kwam in 2015 elke zes weken bijeen. Afhankelijk van de concrete casus sluit de betrokken gemeente aan bij de besluitvorming in de RIS over prioriteit en de inzet van capaciteit ten behoeve van de gekozen interventie(s). Deze besluitvorming wordt afgestemd in de werkgroepen, waarin ook de betreffende gemeente vertegenwoordigd is. Operationele sturing en advisering vindt plaats door het Informatie Overleg RIEC Rotterdam en werkgroepen per casus. Voor de grote projecten in de gemeente Rotterdam zijn diverse lokale overleggen ingesteld. Voor het project 'Spaanse Polder' bestaat een projectgroep waarin de partners zijn vertegenwoordigd. Voor het project 'Aanpak ondermijning op Zuid' (Hartcore) is een overlegstructuur opgezet. Deze bestaat uit een regiegroep en een aantal thematische 'draaiknop'-overleggen: drugs, vastgoed, crimineel geld, branches en jeugd. Op regionaal niveau voeren de accounthouders overleg met vertegenwoordigers van gemeenten. Dit wordt aangevuld met gesprekken met de burgemeester, gemeentesecretaris en managementteams.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC 18 fte's.

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Mensenhandel en -smokkel;
- Georganiseerde hennepteelt;
- Fraude/misbruik in de vastgoedsector;
- Witwassen en daaraan gerelateerde vormen van financieel-economische criminaliteit.
- OMG's;
- Woonwagencentra;
- Windhappers:
- Harddrugs.

Inhoudelijke focus activiteiten

B-CBA

In 2015 heeft het RIEC Rotterdam gewerkt aan de totstandkoming van tien B-CBA's voor de gemeenten Dordrecht, Vlaardingen, Giessenlanden, Goeree-Overflakkee, Capelle aan den IJssel en de gemeenten van de Hoeksche Waard geclusterd: Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen.

Bibob

Ook in 2015 bestond een belangrijk deel van het werk van het RIEC Rotterdam uit het ondersteunen van gemeenten bij Bibob-zaken. Dit heeft vaak betrekking op horecazaken (exploitatievergunning, onduidelijke financiering, schijnbeheer) of vastgoedtransacties in de gemeenten. Regelmatig wordt de gemeente geadviseerd aanvullende vragen te stellen aan de ondernemer of advies te vragen aan het LBB.

Bestuurlijke weerbaarheid

Het RIEC Rotterdam heeft in 2015 diverse lezingen gegeven over de bevordering van de integriteit van het openbaar bestuur,

‘Project aanpak ondermijning op Zuid’

‘Sessies “Informatiekracht” voor gemeenten’

ondermijning van het bestuur en de rol van de burgemeester daarbij.

Het geven van voorlichting
In het kader van het versterken van de informatiepositie van gemeenten, zowel in het kader van de B-CBA als los daarvan, organiseert het RIEC Rotterdam sessies ‘Informatiekracht’. Tijdens deze sessies wordt voorlichting gegeven over de problematiek van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit en de manier waarop die zich lokaal laat signaleren. Daarnaast geeft het RIEC Rotterdam regelmatig voorlichting over haar werkzaamheden en de werking van het samenwerkingsverband. Verder geeft het RIEC Rotterdam Bibob-trainingen en worden er door Stichting Fairwork trainingen mensenhandel/uitbuiting gegeven.

Specifieke regionale aangelegenheden
In 2015 is tevens een Regionale Veiligheidsafdeling (RVA) tot stand gekomen, waarin RIEC-medewerkers, indien nodig, rechtspositioneel ondergebracht kunnen worden. Uitgangspunt is en blijft detachering van medewerkers naar het RIEC Rotterdam. De RVA valt beheersmatig onder de gemeente Rotterdam, Directie Veiligheid. Ook de andere regionale veiligheidsvoorzieningen (veiligheidshuis etc.) kunnen beheersmatig bij deze afdeling ondergebracht worden.

Succesfactoren
Een van de belangrijkste succesfactoren van het RIEC Rotterdam is de stabiele bezetting met hoogwaardig personeel. Op die wijze kan kwaliteit en maatwerk worden geleverd voor het lokaal bestuur. Verder is het van belang strak vast te houden aan werkproces en kerntaken van het RIEC Rotterdam.

Knelpunten
Bij het pakken van de regierol door gemeenten in de aanpak van ondermijnende criminaliteit en het borgen van de expertise binnen gemeenten is nog veel winst te boeken. Het gesprek hierover met gemeenten levert discussie op. De meerwaarde van het vroegtijdig delen van informatie met het bestuur en andere partners ten behoeve van een integraal keuzeproces en aanpak aan de RIEC-tafel is nog geen fundamenteel onderdeel van de werkprocessen binnen de opsporingspartners. Het integraal werken is nog niet een vanzelfsprekend onderdeel van het eigen werk van de partners.

Casus RIEC Rotterdam

De politie ontmantelt in een grote gemeente in de regio Rotterdam in de korte periode van vijf maanden vijf hennepkwekerijen.

De politie ziet een verband tussen de ontmantelde hennepkwekerijen doordat de woningen waarin de hennepkwekerijen zijn aangetroffen allen in eigendom zijn van één familie. Twee leden van de betreffende familie zijn bij de hennepkwekerijen aangetroffen en door de politie aangehouden.
De familie beschikt gezamenlijk over twaalf vastgoedobjecten, die een aanzienlijke waarde vertegenwoordigen. Er rusten hypothecaire leningen op deze vastgoedobjecten en de politie vermoedt dat de afbetaling van deze leningen niet in verhouding staan tot de inkomsten van de familieleden.

Terwijl de vervolging voor de hennepkwekerijen is ingesteld, doen de RIEC Rotterdam-partners verder onderzoek naar personen die betrokken zijn bij de hennephandel en wordt de inkomens- en vermogenspositie van de familie onderzocht. Voor het verkrijgen van de vastgoedobjecten is gebruik gemaakt van hypothecaire leningen bij veel verschillende geldverstrekkers (banken) en notarissen. De familie gebruikt de vastgoedobjecten voor eigen bewoning en voor de verhuur. Het merendeel van de familieleden heeft vanaf 2013 uitsluitend inkomen uit een uitkering en mogelijk uit de verhuur van vastgoedobjecten. Opvallend is dat er (valse) huurcontracten zijn overgelegd voor de panden waar hennep is aangetroffen. Hierin stonden geen familieleden ingeschreven maar deze familieleden waren wel aanwezig. De andere personen die werden aangetroffen bij de hennepkwekerijen gaven aan schulden te hebben en weinig huur te betalen in ruil voor het doen van 'klusjes'.
De politie is ten tijde van het RIEC Rotterdam-onderzoek in goed overleg een strafrechtelijk onderzoek gestart naar hypotheekfraude binnen de familie. Het RIEC Rotterdam-advies beoogt het criminele vermogen en de onterecht verkregen overheidssteun af te pakken en te voorkomen dat de familie nogmaals hennepkwekerijen opzet.

Ten behoeve van het voorkomen van toekomstige hennepkwekerijen heeft de gemeente een last onder dwangsom van € 30.000,- opgelegd voor het familielid/de eigenaar van het pand waarin de laatste hennepkwekerij was ontdekt. Ook zijn drie waarschuwingen uitgereikt en controleerde de gemeente alle panden op illegale bewoning en onterechte BRP-inschrijvingen.

In het kader van afpakken zijn gemeentelijke uitkeringen van twee familieleden stopgezet en teruggevorderd. De Belastingdienst heeft de hennepverbalen van de politie ontvangen en zal na veroordeling van de subjecten een aanslag opleggen voor de inkomstenbelasting. De politie heeft conservatoir beslag gelegd op twee personenauto's. Ook is de samenwerking met private partijen gezocht door de geldverstrekkers van de hypotheken, in dit geval meerdere gerenommeerde banken, bij bestuurlijke rapportage op de hoogte te stellen van het misbruik van de panden. Hierop kunnen de geldverstrekkers ingrijpende maatregelen nemen.

Cijfers RIEC Rotterdam

Resultaten - 2015- RIEC Rotterdam				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	4	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	1	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	0	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	-	
		e. andere interventies (o.a. APV)	19	
		Totaal interventies		24
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		91
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	23	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	1	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	0	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	2	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	6	
		f. andere reden	59	
		g. Totaal		91
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	34	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	1	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	12	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		-	
	C. Totaal			47

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	0	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	8	
		c. Witwassen/vastgoed:	9	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	5	
		waaronder OMG:	3	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	19	
		Totale omvang in euro		€ 30.000
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	14	
		Totale omvang in euro		€ 100.484
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	14	
		Totale omvang in euro		€ 225.491
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	0	

Ad 1: aantal en soort interventies gemeenten naar aanleiding van casus behandeld in RIEC-verband of door RIEC Rotterdam ondersteund: zo zijn de honderden ontmantelingen van hennepkwekerijen die de gemeenten, politie en het OM separaat uitvoeren niet meegenomen in dit overzicht, dit geldt ook voor de 13b sluitingen.
Ad 1a en 1b: zijn onderdeel van het accounthouderschap, 6a is als gevolg van integrale cases.
Ad 1e: Dit aantal komt ook terug onder 6a.
Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd "Integrale Stuurploeg" genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.
Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.10 RIEC Zeeland - West-Brabant

Het RIEC

Het samenwerkingsverband RIEC Zeeland West-Brabant (ZWB) wordt in 2015 gevormd door 39 (van de 39) gemeenten, de provincie Zeeland, politie eenheid Zeeland West-Brabant, OM (waaronder het arrondissementsparket, LP en FP), Belastingdienst (waaronder de onderdelen Belastingen, Douane en FIOD), Inspectie SZW en KMar.

Het RIEC ZWB wordt aangestuurd door de Stuurgroep RIEC ZWB. Onder de Stuurgroep RIEC ZWB bevinden zich regionale informatie-overleggen waar signalen over problemen in de gebieden worden besproken. Voor de integrale casusaanpak bestaan binnen het RIEC ZWB twee werkmethoden: het Interventie Plein Ondermijning (IPO) en de reguliere casusaanpak. Casussen rondom de thema's hennep, synthetische drugs en OMG's worden via de IPO-methode in behandeling genomen. Voor de overige thema's op het gebied van ondermijning, zoals witwassen en vastgoed fraude wordt volgens de reguliere casusmethodiek gewerkt. Om beoogde acties en interventies uit te voeren heeft de Integrale Stuurploeg per gebied een integraal programmaleider aangesteld. De Integrale Stuurploeg beslist over de uitvoering van iedere individuele casus en wijst, eventueel op voordracht van de (basisteam-)Driehoek plus Belastingdienst, per casus een projectleider aan.

In 2015 werkten binnen het bureau RIEC ZWB 20 fte's. Bovenop deze formatie werden medewerkers 'om niet' geleverd vanuit de RIEC-partners, te weten vanuit de politie (7), Belastingdienst (2) en KMar (1).

'Communicatie als interventie-instrument'

Wat speelt er in de regio?

Landelijke thema's en regionale thema's/handhavingsknelpunten

- Georganiseerde hennepteelt;
- Witwassen/vastgoed;
- Mensenhandel en -smokkel;
- Milieucriminaliteit.
- OMG's;
- Synthetische drugs;
- Hennep.

Inhoudelijke focus activiteiten

B-CBA

RIEC ZWB startte medio 2014 met de ontwikkeling van ondermijningsbeelden voor de districten De Baronie en Hart van Brabant. Deze zijn datzelfde jaar opgeleverd en hiervoor zijn projectleiders aangesteld. In september 2014 is gestart met de ontwikkeling van een ondermijningsbeeld voor Zeeland. Dit is in 2015 opgeleverd. De informatie voor de beelden is aangeleverd door gemeenten, politie, het OM en de Belastingdienst, waaronder de FIOD, Douane en Toeslagen. Daarnaast zijn andere overheidsorganisaties bevraagd, zoals de Inspectie SZW en de KMar. De beelden zijn in 2015 allemaal opgeleverd door het RIEC OB. Hiermee kregen alle gebieden in Zeeland en Brabant een ondermijningsbeeld dat hen inzicht biedt in wat er speelt op het gebied van ondermijning. Deze beelden geven gemeenten en partners handvatten om de ondermijnende criminaliteit in hun eigen regio op een gestructureerde en effectieve manier aan te pakken. In elk gebied zijn er projectleiders aan de slag met de resultaten.

Bestuurlijke weerbaarheid

Per gemeente wordt maatwerk geleverd om het niveau van de bestuurlijke weerbaarheid te verhogen. Om gemeenten inzicht te geven in het niveau van hun bestuurlijke weerbaarheid hebben de RIEC's OB en ZWB QuickScans uitgevoerd. In 2015 zijn alle scans voltooid en alle gemeenten in de provincies Zeeland en Brabant voorzien van een QuickScan. Deze scans geven inzicht in het niveau van de bestuurlijke weerbaarheid. Hiermee wordt de huidige informatiepositie van de gemeente en de mate waarin zij haar bestuurlijke instrumentarium benut, in kaart gebracht. De QuickScan biedt een goed beeld van de bestuurlijke faciliteiten, die het district (onbewust) biedt aan criminelen en vormt daarmee belangrijke

‘Ondermijningsbeeld voor Zeeland opgeleverd’

input voor het ondermijningsbeeld. Ook is er veel energie gestoken in trainingen over ieders rol in de aanpak van ondermijnende criminaliteit genaamd 'Bewustwording signalen ondermijnende criminaliteit'.

Op het gebied van kennis en regie hebben accountmanagers van de RIEC's OB en ZWB in 2015 in diverse casussen concrete ondersteuning verleend aan gemeenten bij de uitoefening van hun regiefunctie in complexe, lokale casussen en handhavingsknelpunten zoals woonwagencentra in relatie tot ondermijnende criminaliteit. Het bestuursrecht biedt naast Bibob een scala aan andere mogelijkheden om de criminele industrie te ontregelen. De QuickScans leiden bij gemeenten tot een beter inzicht in het bestuurlijk instrumentarium en een toename van de vraag om juridische ondersteuning bij de inzet hiervan.

Bibob
De inzet van de Wet Bibob blijft een uitermate effectief maar niet eenvoudig middel waarbij zeer specifieke kennis is vereist. Gemeenten hebben in 2015 op dit thema opnieuw veel gebruik gemaakt de ondersteuning van het RIEC ZWB.

Juridische ondersteuning
In 2015 boden de RIEC's OB en ZWB dagelijks juridische ondersteuning bij naar schatting 150 gevallen op het gebied van bijvoorbeeld de Drank- en Horecawet (onder andere beoordeling slecht levensgedrag), APV, Opium- en Gemeentewet. Daarnaast zijn er korte cursussen verzorgd voor de toepassing van artikel 13b Opiumwet.

Internationaal
In 2015 is ingezet op het versterken van de samenwerking met de Belgische veiligheidspartners rondom hennepproblematiek. Hiervoor is een project gestart, waarin de RIEC's OB en ZWB best practices deelden met de politieregio Turnhout. Aan de hand hiervan heeft de gemeente Turnhout besloten een B-CBA te ontwikkelen en uit te voeren. Hierbij wordt tegelijkertijd door de Universiteit van Gent bekeken, welke mogelijkheden er in België bestaan om een RIEC-structuur op te zetten.
De RIEC's OB en ZWB hadden in 2015 een directe adviserende rol bij het herzien van een aantal artikelen van het Benelux-verdrag. Het Benelux Verdrag Senningen wordt in 2016 en 2017 herzien, waarbij ruimte wordt gecreëerd voor een verdere grensoverschrijdende samenwerking rondom de bestuurlijke aanpak. In 2015 zijn de eerste stappen gezet voor het aanleveren van input rondom de behoeften van met name gemeenten in de grensoverschrijdende bestuurlijke aanpak.

De twee RIEC's wisselden actief best practices uit met de Belgische veiligheidspartners, zoals het Netwerk Gewapend Bestuur in Oost-Vlaanderen. Tevens wordt er samengewerkt met het Federaal Parket in België met als doel het verbreden van de mogelijkheden tot informatie-uitwisseling rondom antecedenten tussen België en Nederland. Deze samenwerking is opgepakt in samenwerking met het LBB.

Dashboard
De RIEC's OB en ZWB hebben in 2015 met de Taskforce Brabant-Zeeland een Dashboard ontwikkeld met de volgende doelstellingen:
- Monitoring met het oog op bijsturen;
- Resultaten inzichtelijk maken (input, output en outcome);
- Benchmarking (input t.b.v. onderlinge vergelijking);
- Real time zicht verschaffen in zaken en interventies met het oog op keuzeproces in stuurploegen.

Communicatie
De RIEC's in Zeeland en Brabant investeren op het gebied van communicatie. Het inzetten van communicatie als interventie-instrument in casuïstiek begint steeds meer effect te sorteren. Communicatie is een nieuw instrument in de toolbox tegen ondermijnende criminaliteit. Door de juiste middelen te kiezen en communicatie strategisch in te zetten, kun je de sociale positie van criminelen verstoren. Hierdoor wordt het voor criminelen moeilijker hun activiteiten voort te zetten.
De RIEC's OB en ZWB ondersteunen de partners bij de strategische inzet van communicatie, door hen op casusniveau met advies te ondersteunen.

Doorontwikkeling
In 2015 is geconstateerd dat de omgeving waarin de RIEC's OB en ZWB opereren zodanig veranderd is, dat de RIEC's ook zelf moeten veranderen. Dit vraagt om een koerswijziging van de RIEC's OB en ZWB.

Uit een evaluatie met de partners blijkt dat zij over het algemeen tevreden zijn over de RIEC's OB en ZWB. De RIEC's hebben in hun rol binnen de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit veel bereikt. Er is met name veel waardering voor de wijze waarop de RIEC's hebben bijgedragen aan de versterking van de bestuurlijke weerbaarheid van de gemeenten. De ondersteuning van de gemeenten bij het doorlopen van de Bibob procedure springt daarbij positief in het oog en met de QuickScans en de ondermijningsbeelden lopen de RIEC's OB en ZWB voorop in Nederland. Een ander resultaat van de samenwerking in de afgelopen jaren is dat alle partners in alle lagen van hun organisatie zich bewust zijn van de waarde van de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit is in feite heel positief. Het probleem is echter dat de mate waarin de partners zijn aangehaakt verschillend is. Dit geldt niet alleen voor de verschillende partners maar ook voor verschillende lagen binnen de partnerorganisaties. Aan verbetering hiervan wordt komend jaar gewerkt.

Casus RIEC Zeeland West-Brabant

Medio 2010 vond de politie een hennepkwekerij en meer dan tachtig omgekatte Mercedes motoren bij een autodealer in het westen van het land. Om dit subject verder onder de loep te nemen, werd een RIEC-casus gestart. Jaren lang werd onderzoek gedaan en pleegden de gezamenlijke RIEC ZWB-partners interventies. In het voorjaar van 2015 kwam de casus met een uitspraak van de rechter ten einde. Men zegt niet voor niets dat geduld een schone zaak is: Ruim 5,5 jaar na de eerste inval diende uiteindelijk de strafzaak. Maar naast het strafrecht zaten de RIEC ZWB-partners al die jaren niet stil.

Vanaf het moment dat de RIEC-casus startte werd duidelijk dat de autodealer een grote belastingschuld van bijna € 850.000,- open had staan. Als gevolg hiervan werden zijn complete bedrijfsvoorraad van meer dan veertig auto's en drie panden in beslag genomen. Er stond ook een bank op als schuldeiser. De afgenomen auto's werden aan de bank gegeven waardoor de belastingschuld van het subject alsnog open bleef staan. Hij betaalde deze schuld af met particulier geleend geld. Dit leidde ertoe dat hij veel van zijn bezit kwijtraakte, waaronder drie huizen en twee bedrijfspanden. Op dit moment was er nog geen strafrechtelijke uitspraak gedaan maar was er al veel bereikt. Hij had in 2012 geen onroerend zaken en geen bedrijf meer. Zijn schuld bij het OM liep nog verder op tot zo'n driekwart miljoen. Het OM eiste meer dan vier jaar cel tegen de autodealer. Hij heeft bijgedragen aan het in stand houden van de criminele keten van autodiefstallen en inbraken en deinsde er zelfs niet voor terug zijn eigen klanten te (laten) bestelen. Als voorbeeld noemde de Officier van Justitie een Mercedes, die de autodealer in 2007 verkocht en een jaar later werd gestolen. In 2009 trof de politie tijdens een inval weer onderdelen van deze auto aan in een van de loodsen van de autodealer.

De afgelopen jaren werd de strafzaak maar liefst vier keer uitgesteld. De uitspraak was een veroordeling tot meer dan vijftig maanden gevangenisstraf voor heling, witwassen, wapenbezit en een ontneming van bijna € 750.000,-. Ondanks het feit dat de raadsman opnieuw om uitstel vroeg omdat zijn cliënt met gezondheidsklachten kampte, ging de finale zitting toch door.

Cijfers RIEC Zeeland West-Brabant

Resultaten - 2015- RIEC Zeeland West-Brabant				
Bestuurlijke aanpak				
1	Behandelde casus hebben tot volgende bestuurlijke interventies geleid:	a. sluiting o.b.v. art. 13b Opiumwet	124	
		b waarschuwing o.b.v. Opiumwet	-	
		c. sluiting o.b.v. art. 174a Gemeentewet	-	
		d. actie flexteam/ lokaal interventieteam	-	
		e. andere interventies (o.a. APV)	-	
		Totaal interventies		124
2	(korte) BIBOB toets	Totaal aantal toetsen		129
3	Vergunningen	a. verstrekt (eventueel onder aanvullende voorwaarden BIBOB)	1	
		b. geweigerd op slecht levensgedrag	3	
		c. buiten behandeling gesteld (incl. toepassing BIBOB)	4	
		d. ingetrokken door gemeenten (intrekkingsgrond)	1	
		e. geweigerd o.b.v. Wet BIBOB	3	
		f. andere reden	9	
		g. Totaal		21
Geïntegreerde aanpak				
4	A . Aantal casus behandeld in integrale stuurploeg	a. Aantal casus met uitgevoerde interventies tot gevolg	19	
		b. Aantal casus zonder uitgevoerde interventies tot gevolg	2	
		c. Aantal casus met het uitvoeren van interventies in vooruitzicht	22	
	B. Aantal casus behandeld in andere integrale gremia		14	
	C. Totaal			57

5	Aantal maal dat een thema speelde in de casus	a. Mensenhandel:	1	
		b. Georganiseerde hennepteelt:	18	
		c. Witwassen/vastgoed:	10	
		d. Regionaal benoemde handhavingsknelpunten:	16	
		waaronder OMG:	10	
6	Behandelde casus hebben tot de volgende interventies geleid	a. Totaal aantal bestuurlijke maatregelen	661	
		Totale omvang in euro		-
		b. Totaal aantal fiscale maatregelen:	-	
		Totale omvang in euro		€ 369.185
		c. Totaal aantal strafrechtelijke maatregelen:	-	
		Totale omvang in euro		-
Bestuurlijke signalen en rapportages				
7	Bestuurlijke signalen	Totaal aantal bestuurlijke signalen	0	
8	Bestuurlijke rapportages	Totaal aantal bestuurlijke rapportages	0	

Ad 1: De resultaten zijn een extract uit het Dashboard van RIEC en Taskforce BZ en daarmee gebaseerd op de resultaten van de partners.

Ad 4A: In de praktijk wordt dit gremium niet altijd “Integrale Stuurploeg” genoemd. De benaming is ook niet relevant; het gaat om het regionale gremium waarin in ieder geval de politie, het OM, het bestuur en de Belastingdienst zijn vertegenwoordigd en waarin de deelnemende partners (op tactische/operationeel niveau) over de aanpak van concrete casuïstiek beslissen.

Ad 6a: Bij het totaal aantal bestuurlijke interventies hebben de RIEC’s OB en ZWB het totaal aantal interventies opgegeven dat door gemeenten is gedaan. Daarop voornoemd dashboard ingericht en de RIEC’s OB en ZWB informeren periodiek bij gemeenten om dit in te kunnen vullen. Er is niet apart geregistreerd bij welke interventies de RIEC’s OB en ZWB daadwerkelijk zelf betrokken zijn geweest.

Ad 6b: De Belastingdienst verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van het RIEC samenwerkingsverband sinds 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert ze de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit zijn bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijke geïnde bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van resultaten van de fiscale interventie in het kader van de RIEC samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de werkelijk geïnde gelden worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden virtuele opbrengsten meegerekend. Secundair communiceert Belastingdienst de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen zijn de betaalde en/of verrekende bedragen terug te vinden onder de geinde bedragen.

3.11 Trends en ontwikkelingen over 2015

De inhoudelijk beschreven resultaten uit de regioparagrafen laten de volgende trends en ontwikkelingen zien.

Cijfers
Enkele RIEC's hanteren een andere methodiek voor de registratie van cijfers. Daarom is het niet mogelijk de in eerdere hoofdstukken opgenomen cijfers te totaliseren en onderling in zijn totaal te vergelijken. Uit de cijfers kan wel worden afgeleid dat er een stijgende lijn zit in het aantal verrichte activiteiten.

Aard inspanningen
Ten opzichte van 2014 zijn er aanzienlijk meer B-CBA's opgesteld. Hierdoor neemt de integrale informatiepositie van gemeenten op het terrein van georganiseerde criminaliteit in rap tempo toe. Een mooie ontwikkeling daarbij is dat de informatie waarmee B-CBA's worden samengesteld steeds vaker afkomstig is van andere partners dan de politie. Dit verbreedt niet alleen het beeld van ondermijnende criminaliteit maar geeft aan dat ook andere partners een steeds betere informatiepositie hebben op het terrein van georganiseerde misdaad.

Kijkend naar de verrichte inspanningen wordt geconstateerd dat veel aandacht is gericht op activiteiten die vallen onder de landelijk vastgestelde prioriteiten. Met name is gewerkt aan de bestrijding van hennepcriminaliteit, OMG's en mensenhandel.

Het merendeel van de verrichte activiteiten betreft evenwel regionaal vastgestelde prioriteiten, de zogenaamde handhavingsknelpunten. Hieruit blijkt nog maar weer eens hoe nauw het werk van de RIEC's is verbonden met behoeften die leven op lokaal en regionaal niveau. Thema's die daarbij terugkwamen waren fraude, nieuwe vrijplaatsen en spyshops. In bepaalde regio's is voorts (hernieuwde) aandacht ontstaan voor milieucriminaliteit en is dit onderwerp benoemd als handhavingsknelpunt.

Meer dan voorheen is in 2015 aandacht besteed aan het integraal afnemen van crimineel vermogen. Vanuit extra financiële middelen die op basis van de investeringsagenda van het ministerie van VenJ via de politie beschikbaar zijn gesteld, zijn er in alle regio's afpakcoordinatoren benoemd die het afpakken intensiveren. Ook regulier werd meer aandacht besteed aan het ontnemen van crimineel vermogen. Denk hierbij aan de aanpak van onaantastbaren, patsers en spookburgers maar ook de aanpak gericht op bepaalde wijken, winkelgebieden/ bedrijventerreinen/havens, vrijplaatsen en sportclubs met malafide leden.

In 2015 is de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit verstevigd. Uit onderzoek[4] van BMC Onderzoek voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) blijkt dat het onderwerp ondermijning met stip is binnengekomen op de lijst van gemeentelijke prioriteiten. Deze toenemende aandacht betekent ook dat de RIEC's en het LIEC in 2015 meer aandacht hebben besteed aan het ondersteunen van gemeenten en provincies. Zo is er in 2015 meer geïnvesteerd in awareness en het overdragen van best practices door middel van lokale en landelijke bestuurlijke bijeenkomsten. Ook de ondersteuning van de toepassing van de wet Bibob heeft in de regio's onverminderd de aandacht van de RIEC-partners gekregen. De ondersteuningsbehoefte van het lokaal bestuur door de RIEC-bureaus is divers en varieert van hulp bij beleidsvorming tot volledige casusbegeleiding. Overigens is een landelijke werkgroep opgericht ter versterking van de bestuurlijke weerbaarheid.

In de regio's die grenzen aan de buurlanden is in 2015 meer aandacht besteed aan samenwerking met lokaal bestuur over de grens. Hiervoor lopen enkele pilots. In het kader van het Nederlandse EU-voorzitterschap waren deze regio's betrokken bij landelijke bijeenkomsten. Ook het LIEC heeft actief bijgedragen aan het realiseren van een versterking van de Europese samenwerking op dit terrein. Een en ander ter voorbereiding op het Nederlands voorzitterschap in 2016.

In de ondersteuning zijn belangrijke stappen gemaakt met het gereedkomen van het privcayprotocol en de implementatie van het nieuwe ICT-systeem.

Doorontwikkeling RIEC's
De samenwerking van overheidspartijen gaat een nieuwe fase in. Niet zozeer meer bewustzijn creëren maar op basis van beel-

[4] Onderzoeksrapport 'Prioriteiten in veiligheid 2016'

‘In 2015 toename aandacht bestrijding georganiseerde criminaliteit’

den doorpakken in acties. Daarmee verandert ook de vraag om ondersteuning door RIEC-bureaus. Het geven van een antwoord op die veranderende vraag (en bijbehorend verwachtingspatroon van partners) leidde in 2015 in meerdere regio’s tot doorontwikkelingstrajecten van de ondersteunende RIEC-bureaus. Rode draden daarbij zijn het dichter positioneren van de bureaus bij districten, het professionaliseren van informatiepleinen, het vereenvoudigen van weegmomenten en het versterken van projectsturing. In veel regio’s zijn de partners bezig met het doorontwikkelen van de RIEC-bureaus, veelal door aansluiting te vinden bij andere verbanden van regionale veligheidssamenwerking. Taak- en inhoudsgericht zijn diverse grote regio’s bezig met het opzetten van districtelijke en lokale informatiepleinen en casusoverleggen om informatiedeling en samenwerking dicht(er) bij het lokaal bestuur te brengen. Zodoende wordt vorm gegeven aan de behoefte om effectief en efficiënt te werken.

Aandachtspunten

Alhoewel de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit en het bewustzijn ervan de afgelopen jaren enorm is versterkt, blijft het realiseren ervan nog een zaak van voortdurende aandacht en inspanning. Versterking kan plaatsvinden door de effecten, best practices en het gebruik van ondersteunende structuren beter bekend te laten zijn binnen de kolommen van de participerende partners.

Aandachtspunt blijft overigens ook de (integrale) informatiepositie. Er zijn heel veel gegevens beschikbaar binnen zowel de overheid als daarbuiten. Het beter ontsluiten hiervan zou de aanpak van georganiseerde misdaad naar verwachting een enorme boost kunnen geven.

Een ander aandachtspunt is het verwachtingsniveau ten aanzien van de RIEC-bureaus. Daar waar deze bureaus zijn opgericht en ingericht om ondersteuning te bieden aan partners, bestaat soms ook het beeld en de behoefte om de gehele uitvoering van problemen alsmede het eigenaarschap daarvan bij de ondersteunende bureaus te beleggen. Het is zaak de komende tijd helderheid te verschaffen over hetgeen van de bureaus mag worden verwacht. De hoofden RIEC en LIEC hebben hiertoe een aanzet gedaan door hun visie op de toekomst van de samenwerkingsverbanden te beschrijven in het Programma 2020. Deze visie zal met de regionale besturen worden besproken. Een nevengeschikte doelstelling is om aan een meer eenduidige verwachting ook te streven naar meer eenduidigheid in de organisatie en werkwijze van de verschillende bureaus zonder daarbij voorbij te gaan aan de diverse regionale behoeftes.

Zoals gezegd is in 2015 de aandacht voor de bestrijding van georganiseerde misdaad toegenomen. Met het toenemen van de aandacht valt er ook een toename in het aantal ondernomen activiteiten waar te nemen. Aandachtspunt daarbij is dat deze - op zich positieve ontwikkeling - in samenhang wordt vormgegeven. Zonder samenhang zal er immers een versplintering plaatsvinden van schaarse capaciteit en zal de behoefte aan bestuurlijke afstemming meer dan nodig aandacht vragen.

In 2018 neemt de Minister van VenJ opnieuw een besluit over de hoogte van zijn financiële bijdrage aan de RIEC’s en het LIEC. Het verdient aanbeveling hierover zo spoedig mogelijk helderheid te verschaffen.

4

Landelijke activiteiten en resultaten

Sommige problemen overstijgen het regionale niveau omdat zij landelijk of internationaal van aard zijn. Hierbij past een landelijke en/of internationaal gecoördineerde aanpak. Aan deze behoefte geeft het LIEC invulling. Daarnaast vervult het LIEC gemeenschappelijke en specialistische taken die uit het oogpunt van effectiviteit, efficiency, inzichtelijkheid of eenduidigheid op een centraal punt zijn belegd.

4.1 Het LIEC

Het LIEC is organisatorisch ingebed binnen het Ministerie van VenJ. Binnen het LIEC zijn 13 fte's werkzaam. De bezetting fluctueert van tijd tot tijd omdat partners op projectbasis of voor leerdoelen tijdelijk medewerkers detacheren bij het LIEC.

Nieuwe Stuurgroep LIEC

Het is belangrijk dat de werkzaamheden van het LIEC voorzien in de behoefte van de betrokken landelijke partners en de RIEC's. Daarom maakte de Stuurgroep LIEC in 2015 een doorstart in een uitgebreide vorm. De Stuurgroep is in 2015 drie maal in deze nieuwe samenstelling bijeengekomen. De Stuurgroep LIEC bestaat uit de belangrijkste partners van het LIEC, te weten OM, politie, Belastingdienst, gemeente Rotterdam (namens de G4-gemeenten), voorzitter van de Stuurgroep RIEC Rotterdam (namens de RIEC's) en Ministerie van VenJ (voorzitter).

4.2 Landelijke trajecten

B-CBA

In 2015 is het LIEC samen met de RIEC's, VenJ en relevante landelijke partners een traject van doorontwikkeling gestart. Dit om een minimaal kader te ontwikkelen met randvoorwaarden voor de B-CBA als belangrijk RIEC-product, maar tevens om relevante inzichten ook landelijk te kunnen toepassen. Het LIEC is in 2015 uitgenodigd aan te sluiten bij de begeleidingscommissie van het Nationaal Drei-

gingsbeeld (NDB) 2017 en zal in overleg met de RIEC's nagaan hoe relevante inzichten uit B-CBA's hierbij kunnen worden betrokken.

Bestuurlijke weerbaarheid
Om een basisniveau van bestuurlijke aanpak te bevorderen, ontwikkelde het LIEC samen met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en het Ministerie van VenJ, Basisniveaus Bestuurlijke Aanpak op een aantal RIEC-thema's.

Een basisniveau is een facsheet dat de minimale kaders voor een effectieve bestuurlijke aanpak schetst van het betreffende thema. Naast het reeds eerder ontwikkelde Basisniveau Bestuurlijke Aanpak van Mensenhandel, zijn in 2015 de Basisniveaus Bestuurlijke Aanpak van OMG's en hennepcriminaliteit ontwikkeld. In 2016 staat het Basisniveau Synthetische drugs op stapel. Deze factsheets vormen korte overzichten voor gemeenten, die RIEC's kunnen gebruiken in hun adviserende en ondersteunende rol richting het lokaal bestuur.

Bibob
Het LIEC heeft in 2015 samen met het LBB de mogelijkheden verkend om samen te werken op het gebied van opleidingen en cursussen voor medewerkers van RIEC's en partners. De verwachting is dat in 2016 verdere stappen worden gezet.

Landelijk Loket Bestuurlijke Signalen
In 2015 organiseerde het LIEC een evaluatiebijeenkomst om het proces van bestuurlijke signalen te analyseren en evalueren. Een bestuurlijk signaal is een document waarin op basis van uitgevoerde (opsporings)onderzoeken aandacht wordt gevraagd voor mogelijk structurele knelpunten of kwetsbaarheden in beleid of regelgeving, waardoor gelegenheid wordt geboden tot het plegen van (georganiseerde en of ondermijnende) criminaliteit. Bestuurlijke signalen vormen een essentiële schakel tussen opsporingsonderzoeken en beleidsvorming voor de aanpak van (georganiseerde) misdaad en fraude.

Met een grote diversiteit van bij bestuurlijke signalen betrokken partijen (van opstellers tot ontvangers) is gekeken waar het proces voor de indiening van signalen kon worden aangescherpt. In het nieuwe proces ligt de focus op het uitgangspunt knelpunten aan te pakken, waarbij wordt gestreefd naar een goede balans tussen de belangen van indiener en ontvanger én het streven dat het signaal de eindfase bereikt (aanbieding bij bewindspersoon). Verwachting is dat de aanscherping van het proces leidt tot een toename van het aantal bestuurlijke signalen.

In 2015 zijn bij het LIEC de volgende bestuurlijke signalen ontvangen en aangeboden bij de betrokken bewindspersonen:

Visstroperij
Dit bestuurlijk signaal is door de politie eenheid Midden-Nederland opgesteld en benoemt enkele knelpunten in de Visserijwet- en regelgeving. Het signaal constateert dat met de huidige regelgeving er geen mogelijkheden zijn om beroepsvissers te weren die zich meerdere malen schuldig hebben gemaakt aan visstroperij. Tevens benoemt het bestuurlijk signaal dat op een legitieme wijze de Visserijregelgeving en de Kamer voor de Binnenvisserij kunnen worden omzeild door symbolisch eigendom te verkrijgen. Het signaal is aangeboden bij Staatssecretaris van Economische Zaken. Het LIEC heeft een reactie ontvangen van de staatssecretaris en hiervan een afschrift opgestuurd aan de indiener.

‘Afbreken van de criminele industrie staat centraal’

Schijnhuwelijken
Dit bestuurlijk signaal is door de KMar opgesteld en draait om de constatering dat onder meer door te trouwen in een lidstaat van de EU de Nederlandse regelgeving inzake immigratie kan worden ontweken. Tevens benoemt het bestuurlijk signaal lacunes in de procedures en in de communicatie over afgesloten huwelijken in het buitenland tussen de Nederlandse ambassade en gemeenten. Het signaal is aangeboden bij de ministers van de betrokken departementen, te weten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie (BZK), Buitenlandse Zaken (BZ) en VenJ. Het LIEC heeft reacties ontvangen van de departementen en hiervan een afschrift opgestuurd aan de indiener.

Registratie snelle motorboten
Dit bestuurlijk signaal is door de politie eenheid Midden Nederland opgesteld en constateert onder meer het ontbreken van een registratiesysteem voor pleziervaartuigen. Tevens benoemt het signaal lacunes in het registratiesysteem voor snelle motorboten. Beiden kunnen leiden tot fraude en witwassen. Het signaal is aangeboden en in behandeling bij de ministers van de betrokken departementen, te weten Infrastructuur en Milieu (I&M) en VenJ.

Landelijk Platform Geïntegreerde aanpak Ondermijnende Criminaliteit
Het LIEC participeert namens de RIEC’s in verschillende landelijke overleggen met departementen en/of convenantpartners. De belangrijkste is het Landelijk Platform Geïntegreerde aanpak Ondermijnende Criminaliteit (GOC). In het Landelijk Platform GOC spreken afgevaardigden van OM, politie, Belastingdienst en Ministerie van Financiën, lokaal bestuur en regioburgemeesters en VenJ over integrale samenwerking. Het hoofd LIEC vertegenwoordigt de RIEC’s in het Landelijk Platform GOC waar hij zo nodig hun rol verduidelijkt en de noodzaak voor de geïntegreerde en bestuurlijke aanpak benadrukt.

Programma 2020
In 2014 zijn de hoofden RIEC en LIEC het traject ‘Programma 2020’ gestart om te komen tot een gezamenlijke visie op hun rol te midden van de convenantpartners. De rode draad hierin is de wens tot meer onderlinge samenwerking tussen de verschillende regio’s. In verschillende overleggen en sessies hebben de hoofden hierover al ideeën ontwikkeld. Naar verwachting zal deze inspanning ertoe leiden dat in de eerste helft van 2016 een gezamenlijk document aan de verschillende stuurgroepen kan worden voorgelegd.

4.3 Thematische aanpak

Georganiseerde hennepcriminaliteit
In 2015 nam het hoofd LIEC deel aan de vergaderingen van de Regiegroep Aanpak Georganiseerde Hennepcriminaliteit. Deze regiegroep ontwikkelt onder meer een gemeenschappelijke communicatiestrategie voor hennep. Het LIEC werkt hieraan mee. Tevens nam het LIEC deel aan de voorbereidingsgroepen van de regiegroep. Daarnaast organiseerde het LIEC de in 2015 opgerichte ambtelijke netwerkgroep voor gemeenten, RIEC’s, CCV en VNG.

Het LIEC heeft in 2015 tevens aandacht besteed aan het opstellen van handreikingen en tools voor RIEC’s en gemeenten. Zo is er in samenwerking met VenJ en het CCV ook een Basisniveau Hennep opgesteld en werden er informatieve bijeenkomsten georganiseerd. Op 7 december 2015 organiseerde het LIEC in samenwerking met VenJ het landelijke minsymposium hennepcriminaliteit voor onder andere medewerkers van RIEC’s en gemeenten. Aan deze bijeenkomst deden ongeveer 100 deelnemers mee. Op 15 februari

2016 vond in samenwerking met gemeente Dordrecht en VenJ een landelijke burgemeestersbijeenkomst over dit onderwerp plaats. Het LIEC heeft begin 2015 in overleg met de overige partners een bijdrage geleverd aan het kenbaar maken van de uitrol van de strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen hennepteelt door op de website LIEC te verwijzen naar de website van het OM en het inventariseren en doorzetten van vragen.

Handhavingsknelpunten

Het LIEC startte in 2015 de werkgroep 'handhavingsknelpunten', in het bijzonder gericht op georganiseerde criminaliteit rond woonwagencentra en vakantieparken. Op beide blijken in het hele land vormen van ondermijning voor te komen, waarmee het waardevol is informatie en expertise tussen regio's te delen. Deze halfjaarlijkse werkgroep, waarin behalve de RIEC's en het LIEC ook enkele landelijke partners en het VenJ deelnemen, kan daarbij helpen. Op hetzelfde onderwerp organiseerde het LIEC in oktober 2015 een themadag. Ongeveer 50 collega's van gemeenten, politie, OM, Belastingdienst (waaronder de FIOD) en de RIEC's hebben in presentaties, workshops en discussierondes kennis en ervaringen uitgewisseld.

Mensenhandel, -smokkel en misstanden in de prostitutie

In 2015 hebben VNG, VenJ, CCV en LIEC de 'Handreiking prostitutiebeleid, een raamwerk voor beleid en uitvoering' opgesteld. Deze handreiking biedt, vooruitlopend op de invoering van de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Wrp), handvatten voor gemeenten bij het vormgeven of aanscherpen van prostitutiebeleid. RIEC's kunnen dit instrument gebruiken in hun advisering richting bestuur. De door de VNG opgestelde Model-APV (Algemeen Plaatselijke Verordening) is hierin ook meegenomen, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Wrp. Het LIEC ondersteunt de RIEC's bij het leveren van expertise aan gemeenten over de afwegingen die zij in het kader van het vormgeven van prostitutiebeleid maken, om misstanden en waterbedeffecten te voorkomen.

De RIEC/LIEC-dossierhouders mensenhandel hebben in 2015 gezamenlijk gekeken naar de taken en rollen voor het LIEC op het gebied van mensenhandel en misstanden in de prostitutie en deze verwerkt in het Jaarplan LIEC 2016. Onder meer is besloten aan de slag te gaan met het uitwerken van het Basisniveau Bestuurlijke Aanpak Mensenhandel, samen met het CCV.
Bij gemeenten bleek behoefte te bestaan aan concretisering van de minimale voorwaarden voor een bestuurlijke aanpak van mensenhandel.

Verder heeft het LIEC de RIEC's vertegenwoordigd in landelijke gremia als de Taskforce Mensenhandel, het open Portefeuillehoudersoverleg Mensenhandel van het OM en de integrale Werkgroep Mensenhandel en -smokkel die de IND maandelijks organiseert.

OMG's

Om het bestuurlijk en integraal instrumentarium uit te breiden heeft het LIEC met de samenwerkende partners in de aanpak het zogenoemde Basisniveau Bestuurlijke Aanpak OMG's ontwikkeld. In dit basisniveau of factsheet zijn heldere, minimale kaders opgenomen voor een bestuurlijke aanpak. In de factsheet zijn ook verwijzingen opgenomen naar alle beschikbare handreikingen die voor gemeenten zijn opgesteld. In 2015 heeft het LIEC met input van de RIEC's daarnaast een Handreiking voor de persoonsgerichte aanpak (PGA) ontwikkeld. Deze factsheet is bestemd voor RIEC-partners die een PGA willen opstarten of aanscherpen.
Op 23 april 2015 organiseerde het LIEC samen met VenJ de Europese werkconferentie 'Barriers to outlaw bikers' in opdracht van het Landelijk Strategisch Overleg van de integrale aanpak van OMG's (LSO). Deelnemers waren strategische vertegenwoordigers van politie, OM en departementen van Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Denemarken, Noorwegen en Zweden. Tijdens deze bijeenkomst presenteerde de Duitse delegatie hun praktijken met het verbieden van chapters en clubs, vertelden de Denen over een kleinschalig en intensief uitstapprogramma en nam de landelijk portefeuillehouder OMG van de Nationale Politie de deelnemers mee in de ervaringen in de bestuurlijke en integrale aanpak in Nederland. De Minister van VenJ verzorgde het slotwoord.

In het najaar van 2015 is in opdracht van het LSO gestart met de organisatie van de landelijke burgemeestersbijeenkomst 'Bestuurlijke aanpak criminele motorbendes' van 20 januari 2016.

Het laatste kwartaal van 2015 stond voor het LIEC en de partners uit de Landelijke Werkgroep OMG vooral in het teken van het aanscherpen en herijken van de landelijke integrale OMG-strategie voor 2016. In opdracht van het LSO en met input van de partners is in december een concept-strategie ontwikkeld.

Het LIEC heeft een landelijke werkgroep Communicatie, bestaande uit de landelijke partners, VenJ en RIEC's bijeengebracht om in opdracht van het LSO een integrale communicatiestrategie OMG's te ontwikkelen. De werkgroep zal in 2016 bijeenkomen om onder andere een betere afstemming met betrekking tot communicatie te realiseren, elkaar op de hoogte te houden van ontwikkelingen en best practices te delen.

4.4 Ondersteunen

Communicatie

Om als één organisatie naar buiten te treden, hebben de RIEC-hoofden afgesproken de communicatiefunctie gemeenschappelijk in te vullen en bij het LIEC te beleggen. Vanuit deze functie ondersteunt het LIEC de RIEC's op communicatiegebied en zorgt het LIEC voor uniformiteit in uitstraling en boodschap. In 2015 is een RIEC/LIEC-dag georganiseerd, een start gemaakt met een gemeenschappelijke beeldbank, is de huisstijl doorontwikkeld en is de wekelijkse nieuwsbrief 'WeeklyLIEC' uitgebracht.

Boek 'Samen gebundeld. Impressies van een integrale aanpak van ondermijning'

Het LIEC heeft samen met de RIEC's en samenwerkende partners een boek met verhalen uitgebracht om het belang van de integrale overheidsaanpak van georganiseerde criminaliteit te onderstrepen. Dit boek geeft een impressie van de kracht van de integrale aanpak op verschillende thema's.

Film Kracht versus Macht

Deze film verbeeldt een vorm van ondermijning en laat het belang van een integrale aanpak van ondermijning binnen het RIEC/LIEC-verband zien. De film is gebaseerd op een casus van RIEC Rotterdam.

ICT

In 2015 hebben veel veranderingen plaatsgevonden op ICT-gebied. In het najaar van 2015 is nieuwe server-capaciteit in gebruik genomen bij het Ministerie van VenJ voor de housing en hosting van de ICT-applicaties van het LIEC/RIEC-bestel, RIEC-IS en FileShare.
De server biedt meer opslagcapaciteit en snelheid.
De nieuwste versie van RIEC-IS, versie 3, is eind 2015 opgeleverd. RIEC-IS is het digitale informatiesysteem van de RIEC's en het LIEC. Hierin kan als basis de registratie van ob- en subjecten verwerkt

worden. De databases van de RIEC's worden middels een verwijsindex aan elkaar gekoppeld waardoor 'shoppen' voorkomen kan worden. Ook kan voor alle thema's/werkprocessen, een omgeving aangeleverd worden, waardoor de informatie-uitwisseling tussen partners een stuk gemakkelijker en zo veilig mogelijk is. De nieuwste versie is uitgebreid met onder andere een verbeterd user -, case - en template management voor de beheerders en key-users. Door de uitrol van RIEC-IS 3 is de verwachting dat het gebruik van FileShare voor het delen van casusinformatie zal afnemen.

Er zijn inmiddels ongeveer 2700 gebruikersaccounts, waarvan een kleine 900 één of meerdere keren per maand is ingelogd om gebruik te maken van RIEC-IS en/of FileShare. Dit aantal vereist een gedegen ondersteuning (van de regionale key-users). In mei 2015 werd dan ook een helpdeskmedewerker aangenomen bij het LIEC.

In 2015 zijn gesprekken gevoerd met het LBB om te verkennen of reeds bekende informatie rond Bibob-casussen op een efficiënte en veilige manier kan worden uitgewisseld in de Bibob-keten. Deze modaliteiten zullen wellicht in 2016 in RIEC-IS worden ingebouwd.

Juridische aspecten

In 2015 heeft het LIEC samen met de RIEC's het bij het Convenant behorende privacyprotocol opgeleverd en gestart met de implementatie ervan. Het LIEC heeft de hiervoor benodigde besluitvorming door convenantpartijen gefaciliteerd. Hiertoe is het protocol in 2015 geagendeerd in het Landelijk Platform GOC en is het na goedkeuring doorgeleid naar de RIEC's om het ter finale goedkeuring aan te bieden aan de Regionale Stuurgroepen RIEC. De verwachting is dat in het voorjaar van 2016 alle stuurgroepen met het protocol hebben ingestemd.
Het LIEC heeft zich ingezet op een verbetering van de informatie-uitwisseling tussen de RIEC's en de convenantpartners en de juridische borging daarvan. Hiertoe heeft LIEC diverse activiteiten ondernomen zoals juridische advisering aan de RIEC's en de landelijke partners. Ook leverde het LIEC ondersteuning met betrekking tot 'privacy by design' in het kader van de ontwikkeling van RIEC-IS.

Voorts heeft het LIEC deelgenomen aan departementale overleggen over gegevensuitwisseling en was het LIEC betrokken bij de verkenning naar een kaderwet informatie-uitwisseling. Daarnaast heeft het LIEC bij landelijke casuïstiek geadviseerd bij derdenverstrekkingen en was het betrokken bij een aantal inzage-verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur. Tenslotte is het LIEC gestart met de ingevolge het convenant voorgeschreven evaluatie hiervan. Deze evaluatie zal naar verwachting in het najaar van 2016 zijn afgerond.

4.5 Internationaal

EU-voorzitterschap

Het LIEC heeft in 2015 een bijdrage geleverd aan de voorbereiding van het EU-voorzitterschap van Nederland in de eerste helft van

2016. Zo bereidde het LIEC samen met VenJ de bijeenkomst van het EU Informal Network of Contact Points on the Administrative Approach to Prevent and Fight Organised Crime (Informal Network) voor. Het LIEC nam in 2015 tevens deel aan de vergaderingen van de core-group van dit gremium. Ook was het LIEC nauw betrokken bij de opstelling van raadsconclusies en de organisatie van de EU-conferentie over bestuurlijke aanpak in maart 2016. Daarnaast zal het hoofd LIEC gedurende de driedaagse ISEC-conferentie in januari 2016 in Genk het Nederlandse model toelichten en als dagvoorzitter optreden.

Grensoverschrijdende samenwerking

Op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking nam het LIEC samen met RIEC Limburg en VenJ in het vierde kwartaal van 2015 deel aan de Benelux projectgroep die in opdracht van de ministers van de Benelux-landen en Duitsland de stand van zaken van knelpunten op het gebied van de grensoverschrijdende bestuurlijke aanpak van OMG's in kaart brengt en aanbevelingen doet voor verbetering. Dit rapport zal in maart 2016 aan de minister worden aangeboden.
Ook ondersteunde het LIEC het RIEC Oost-Nederland bij hun plan om een samenwerkingsverband op te zetten met de Duitse gemeente Gronau. Dit project moet in 2016 verder vorm krijgen.

4.6 Doorkijk naar 2016

In 2016 zal het LIEC voortbouwen op de successen en resultaten van 2015 en hierin zoeken naar aanscherping en doorontwikkeling. Rode draad hierbij is het streven door regisseren en verbinden, producten te bieden die in het samenspel tussen alle partners een meerwaarde opleveren. Hierbij staan in 2016 de volgende uitgangspunten centraal. De precieze acties zijn te lezen in het LIEC Jaarplan 2016.

Regie op de toekomst

Het komende jaar is het jaar van twee belangrijke onderzoeken. De evaluatie van het RIEC/LIEC-convenant door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (OOV) en de door het Ministerie van VenJ voorziene tweede herhalingsmeting van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Deze onderzoeken zullen ongetwijfeld uitkomsten opleveren die aan de basis kunnen staan van het nader effectueren van de integrale en/of bestuurlijke aanpak. Hierbij bestaat een stevige samenloop met het toekomst-traject 2020 dat het LIEC samen met de hoofden RIEC heeft ingezet. De verwachting is dat deze trajecten in 2016 leiden tot een aanzet voor een gedragen visie op de toekomst van de RIEC's en het LIEC.

Verbeeldend verbinden

De RIEC-samenwerking levert regionaal mooie integrale beelden op van ontwikkelingen en fenomenen op het terrein van de georganiseerde criminaliteit. In 2016 staat het LIEC nadrukkelijk aan de lat om deze te verbinden met landelijke beelden. Dit gebeurt concreet door te participeren bij het opstellen van het nieuwe NDB. Verder maakt het LIEC samen met de partners een krachtige variabele fenomeenanalyse die dienstig moet zijn aan het bespreken van ontwikkelingen in bijvoorbeeld het Landelijk Overleg Politie en Veiligheid (LOVP). Dit vraagt om een stevigere verbinding met projecten en werkzaamheden van de diverse partners op dit vlak.

Verbindend uitdragen

Vanuit haar landelijke positie is het LIEC bij uitstek in staat best practices te zien en te delen. In 2015 is het reeds genoemde boek 'Samen gebundeld' uitgebracht en zijn landelijke burgemeestersbijeenkomsten georganiseerd. Het voornemen is in 2016 de wijze en methode van kennisoverdracht gestructureerd te borgen. Dat doet het LIEC door deze te bundelen en uit te venten via een academie tegen de ondermijning.

Deze academie ontwikkelt geen nieuwe activiteiten, maar bundelt de voor alle partners relevante informatie en opleidingen. Dit kan alleen als we nog steviger de verbinding weten te vinden met de landelijke partners, de wetenschap en andere overkoepelende organen, zoals de VNG, het CCV en het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB). En daarnaast ook een verbinding leggen en de samenwerkingen aangaan met private partijen en de maatschappij in brede zin.

Colofon

Tekst: RIEC's en LIEC
Redactie: LIEC
Vormgeving: Xerox/OBT, Den Haag
Fotografie: Judith Dekker, Amaury Miller, Peter Blok,
Flip Franssen, David Rozing / Hollandse Hoogte
Stijn Rademaker, Annemiek Mommers, Goos van der Veen

www.liec.nl
© september 2016